

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BIAŁEJ PODLASKIEJ
ZA 2022 ROK**

Biała Podlaska, lipiec 2023 rok

Spis treści:

Wstęp	5
I. Zakres zadań, struktura organizacyjna i kadra	6
1. Zadania.....	6
2. Struktura organizacyjna	6
3. Kadra MOPS	9
3.1. Zatrudnienie	9
3.2. Szkolenia i doskonalenie pracowników	11
II. Struktura dochodów i wydatków	14
1. Dochody.....	14
2. Wydatki.....	17
III. Pomoc społeczna.....	27
1. Informacje ogólne	27
2. Rodziny objęte pomocą społeczną	28
3. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej	30
3.1. Schronienie.....	30
3.2. Dożywianie	32
3.3. Praca socjalna.....	33
3.4. Usługi opiekuńcze	34
3.5. Sprawowanie pogrzebu	35
3.6. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	35
3.7. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych	36
3.8. Kierowanie do domów pomocy społecznej.....	36
3.9. Specjalistyczne usługi opiekuńcze	37
4. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej	38
4.1. Zasiłek stały	38
4.2. Zasiłek okresowy.....	38
4.3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy	39
4.4. Świadczenia na rzecz cudzoziemców z pobytem tolerowanym	39
4.5. Świadczenia na rzecz cudzoziemców ze statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą	40
IV. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	40
V. Powiatowy zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	45
1. Informacje ogólne	46
2. Realizacja zadań.....	47
3. Liczba i powody złożenia wniosków o wydanie orzeczeń.....	48
4. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w 2022 r.	49
5. Legitymacje o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydane w 2022 r.	50
6. Karty parkingowe wydane osobom niepełnosprawnym i placówkom w 2022 r.	51
7. Odwołania wydane w 2022 r.....	52
8. Współpraca	53
VI. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	53
1. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.....	54

2.	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów.....	54
3.	Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	55
4.	Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	55
5.	Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami	56
6.	Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.....	57
7.	Współpraca z podmiotami.....	57
8.	Specjalistyczne usługi transportowe	58
9.	Aktywny samorząd	58
10.	Programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność”	61
11.	Program wyrównywanie różnic między regionami III – Obszar D.....	61
12.	Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022	62
13.	Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022	62
14.	Środowiskowy Dom Samopomocy	63
VII.	Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny	63
1.	Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza.....	64
2.	Osoby usamodzielniane	69
3.	Wydatki na realizację zadań własnych powiatu.....	70
3.1.	Placówki opiekuńczo - wychowawcze - rozdział 85510	70
3.2.	Rodziny zastępcze - rozdział 85508	71
3.3.	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione - rozdział 85220.....	73
4.	Wydatki bieżące na realizację przez powiat zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.....	74
5.	Wydatki bieżące na zadania wspólne realizowane przez powiat w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	74
6.	Wolontariat i rodziny pomocowe	76
7.	Promocja rodzicielstwa zastępczego	77
8.	Działania skierowane do rodzin zastępczych.....	78
9.	Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	79
10.	Inne działania wynikające z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny	80
11.	Asystenci rodziny.....	81
12.	Zadania wynikające z realizacji ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa.....	82
VIII.	Realizacja świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego, wychowawczych, dodatków mieszkaniowych i energetycznych.....	84
1.	Świadczenia rodzinne	84
1.1.	Zasiłek rodzinny.....	85
1.2.	Świadczenia opiekuńcze	87
1.2.1.	Zasiłek pielęgnacyjny	87
1.2.2.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	87

1.2.3.	Świadczenie pielęgnacyjne	89
1.2.4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	91
1.2.5.	Świadczenie rodzicielskie	91
2.	Zasiłek dla opiekuna	92
3.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	92
4.	Świadczenie wychowawcze	94
5.	Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	95
6.	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	95
6.1.	Dodatek mieszkaniowy	95
6.2.	Zryczałtowany dodatek energetyczny	96
7.	Pomoc z zakresu świadczeń rodzinnych obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	97
8.	Dodatki osłonowe	97
9.	Dodatki węglowe	99
10.	Wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu do programu „Czyste powietrze”	101
IX.	Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne	101
X.	Karta Polaka	102
XI.	Realizowane działania w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy przebywającym w Białej Podlaskiej	103
XII.	Realizowane projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych	106
1.	Program „Korpus Wsparcia Seniorów”	106
2.	Projekt pn.: „Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska”	107
3.	Projekt pn.: „Włącz się! Kompleksowe działania aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej w mieście Biała Podlaska	108
4.	Projekt pn. "Mój dom – kompleksowy program wsparcia wychodzenia z bezdomności w oparciu o wzorzec włoski”	108
XIII.	Kontrole merytoryczno – finansowe w MOPS oraz w jednostkach podległych w ramach sprawowanego nadzoru MOPS	109
1.	Kontrole zewnętrzne	109
2.	Kontrole wewnętrzne	110
	Kontrole przeprowadzone przez MOPS	110
XIV.	Udzielanie informacji publicznej	111
XV.	Potrzeby w zakresie funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej	112

Wstęp

Wykonując dyspozycję artykułu 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej przedkłada Sprawozdanie z działalności Ośrodka za rok 2022.

W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono zadania i strukturę organizacyjną jednostki, formy wspierania osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz wydatki finansowe realizowanych zadań.

Rok 2022 w funkcjonowaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej wiązał się z realizacją podstawowych zadań statutowych oraz wielu nowych, które wymagały od kadry niezwyklej elastyczności, poszukania niestandardowych rozwiązań i wnikliwości m.in. ze względu na częste zmiany przepisów prawa. Nowe zadania wynikały przede wszystkim z wybuchu konfliktu zbrojnego w Ukrainie i koniecznością realizacji licznych działań ujętych w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Znacznym wyzwaniem w tej kwestii była również duża liczba osób do których kierowane było wsparcie.

Miniony rok to również kontynuowanie realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 oraz niwelowania skutków pandemii COVID-19, co wiązało się z koniecznością reorganizacji pracy, stosowaniem nowych rozwiązań technicznych i sposobów komunikacji z osobami potrzebującymi. Na pracownikach tutejszego Ośrodka spoczywała duża odpowiedzialność w kwestii ciągłości realizacji zadań przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa w celu zabezpieczenia zarówno klientów Ośrodka, pracowników czy też podmiotów współpracujących.

Realizacja licznych zadań oraz poszerzenie oferty pomocowej Ośrodka w 2022 r. możliwe było dzięki pozyskiwaniu środków zewnętrznych oraz przy szerokiej i ścisłej współpracy z wieloma instytucjami, podmiotami państwowymi, organizacjami pozarządowymi z terenu Białej Podlaskiej oraz województwa lubelskiego.

Zadania realizowane przez Ośrodek wpisują się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Biała Podlaska na lata 2021-2030, przyjętą uchwałą nr XXI/14/21 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 26 lutego 2021 r.

I. Zakres zadań, struktura organizacyjna i kadra

1. Zadania

Uchwałą nr XIII/52/90 z dnia 28 lutego 1990 r. Miejska Rada Narodowa w Białej Podlaskiej utworzyła od dnia 01 czerwca 1990 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej jest samodzielną jednostką organizacyjną działającą, jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy Miejskiej Biała Podlaska, miasta na prawach powiatu – utworzona celem realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej na rzecz mieszkańców miasta Biała Podlaska.

Zgodnie z treścią Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przyjętego uchwałą Nr XIV/5/16 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 22 stycznia 2016 r. z późn. zmianami Ośrodek realizuje zadania własne gminy i powiatu Miasta Biała Podlaska oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej realizuje także zadania gminy i powiatu określone uchwałami Rady Miasta Biała Podlaska, wynikające z porozumień i umów zawartych przez miasto Biała Podlaska z innymi podmiotami oraz zadania wyznaczone przez Prezydenta Miasta Biała Podlaska.

Uchwałą Nr XXX/81/21 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 29 listopada 2021 r. w formie Obwieszczenia Rady Miasta został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego tekst jednolity Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

2. Struktura organizacyjna

Organizację pracy, procedury funkcjonowania, strukturę organizacyjną oraz zakres działania poszczególnych komórek organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej określa Regulamin organizacyjny wprowadzony przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej Zarządzeniem Nr 3/2020 z dnia 9 kwietnia 2020 roku wraz ze zmianami wynikającymi z Zarządzenia Nr 15 /2021 Dyrektora

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej z dnia 14 maja 2021 r. oraz Zarządzenia Nr 23/2022 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej z dnia 14 grudnia 2022 roku.

W budynku biurowym Ośrodka przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 24 mają swoją siedzibę następujące komórki organizacyjne:

- Dział Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych,
- Dział Realizacji Świadczeń i Analiz,
- Dział Pomocy Środowiskowej,
- Dział Finansowo – Księgowy,
- Dział Administracyjny i Kadr.

Celem poprawienia warunków lokalowych przy realizacji zadań, a w szczególności mając na względzie podwyższenie standardów pracy przy obsłudze interesantów z dniem 4 maja 2022 r. 3 komórki organizacyjne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej znalazły swoją nową siedzibę w najmowanych pomieszczeniach budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 15. Z macierzystego budynku biurowego został przeniesiony:

- Dział Pomocy Osobom z Niepełnosprawnościami,
- Samodzielne stanowisko d/s przeciwdziałania negatywnym zjawiskom w środowisku lokalnym,
- Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem.

Ponadto przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zadania realizuje:

1. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 8/2002 z dnia 31 lipca 2002r., któremu MOPS zapewnia obsługę kadrową, administracyjną i finansowo – księgową. Siedziba PZOoN mieści się przy ul. Stacyjnej 6 w Białej Podlaskiej.
2. Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 279/2011 z dnia 12 października 2011 r., któremu MOPS zapewnia zaplecze lokalowe, a pracownik spośród kadry Ośrodka pełni obowiązki Wiceprzewodniczącej Zespołu. Siedziba Zespołu od 4 maja 2022 r. przeniesiona z budynku biurowego do pomieszczeń przy ul. Piłsudskiego 15 w Białej Podlaskiej.

DYREKTOR MOPS

ZASTĘPCA DYREKTORA

DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

- 1) kierownik/koordynator działu,
- 2) wieloosobowe stanowisko pracownika socjalnego,
- 3) wieloosobowe stanowisko asystenta rodziny,
- 4) wieloosobowe stanowisko do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Samodzielne stanowisko przeciwdziałania negatywnym zjawiskom w środowisku lokalnym

DZIAŁ REALIZACJI ŚWIADCZEŃ I ANALIZ

- 1) kierownik/koordynator działu,
- 2) wieloosobowe stanowisko ds. świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń dla uczniów i cudzoziemców

DZIAŁ POMOCY OSOBOM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- 1) kierownik działu,
- 2) wieloosobowe stanowisko ds. obsługi osób z niepełnosprawnościami.

DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I SOCJALNYCH

- 1) kierownik działu,
- 2) wieloosobowe stanowisko ds. świadczeń alimentacyjnych,
- 3) wieloosobowe stanowisko ds. świadczeń rodzinnych i wychowawczych,
- 4) wieloosobowe stanowisko ds. dodatków mieszkaniowych i energetycznych

DZIAŁ OPIEKI NAD RODZINĄ I DZIECKIEM

- 1) Kierownik/koordynator działu,
- 2) pedagog,
- 3) psycholog,
- 4) asystent rodziny,
- 5) pracownik socjalny
- 6) wieloosobowe stanowisko koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 7) wieloosobowe stanowisko ds. świadczeń z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej.

DZIAŁ FINANSOWO - KSIĘGOWY

- 1) główny księgowy,
- 2) wieloosobowe stanowisko ds. księgowości,
- 3) wieloosobowe stanowisko ds. rozliczeń

DZIAŁ ADMINISTRACYJNY

- 1) stanowisko ds. Kadr
- 2) stanowisko ds. spraw administracyjnych,
- 3) wieloosobowe stanowisko ds. obsługi kancelarii i sekretariatu dyrektora
- 4) stanowisko ds. zarządzania systemami komputerowymi,
- 5) kierowcy samochodu osobowego/konserwatora,
- 6) sprzątaczkę

3. Kadra MOPS

3.1. Zatrudnienie

Pracownicy zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej posiadają status pracownika samorządowego.

W ramach umowy o pracę powierza się im stanowiska z grupy stanowisk urzędniczych w tym kierowniczych stanowisk urzędniczych, bądź stanowisk pomocniczych lub obsługi.

Do stanowisk urzędniczych zalicza się kadrę kierowniczą, pracowników realizacji świadczeń, pracowników księgowości, administracji i kadr.

Stanowiska pomocnicze i obsługi dotyczą pracowników zatrudnionych na różnych szczeblach stanowiska pracownika socjalnego, asystenta rodziny, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, spec. pracy z rodziną, pedagoga, psychologa oraz na stanowiskach obsługowych.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2022 r. – to 75 pracowników realizujących zadania służbowe w komórkach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w pełnym wymiarze czasu pracy.

Struktura stanowisk i stan zatrudnienia przez MOPS na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawiał się następująco:

- **Pracownicy w MOPS – 75 osób (75 etatów)**, w tym:
  1. pracownik socjalny – 24 osoby, w tym:
    - a) 4 osoby na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej,
    - b) 2 osoby na stanowisku specjalisty pracy socjalnej,
    - c) 7 osób na stanowisku starszego pracownika socjalnego,
    - d) 11 osób na stanowisku pracownika socjalnego,
  2. stanowisko asystent rodziny – 6 osób,
  3. stanowisko starszy specjalista pracy z rodziną – 1 osoba,
  4. stanowisko specjalista pracy z rodziną – 1 osoba,
  5. stanowisko starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 2 osoby,
  6. stanowisko koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 2 osoby,
  7. stanowisko pedagog – 2 osoby,
  8. stanowiska kierownicze – 8 osób,

9. stanowiska administracji – 27 osób,

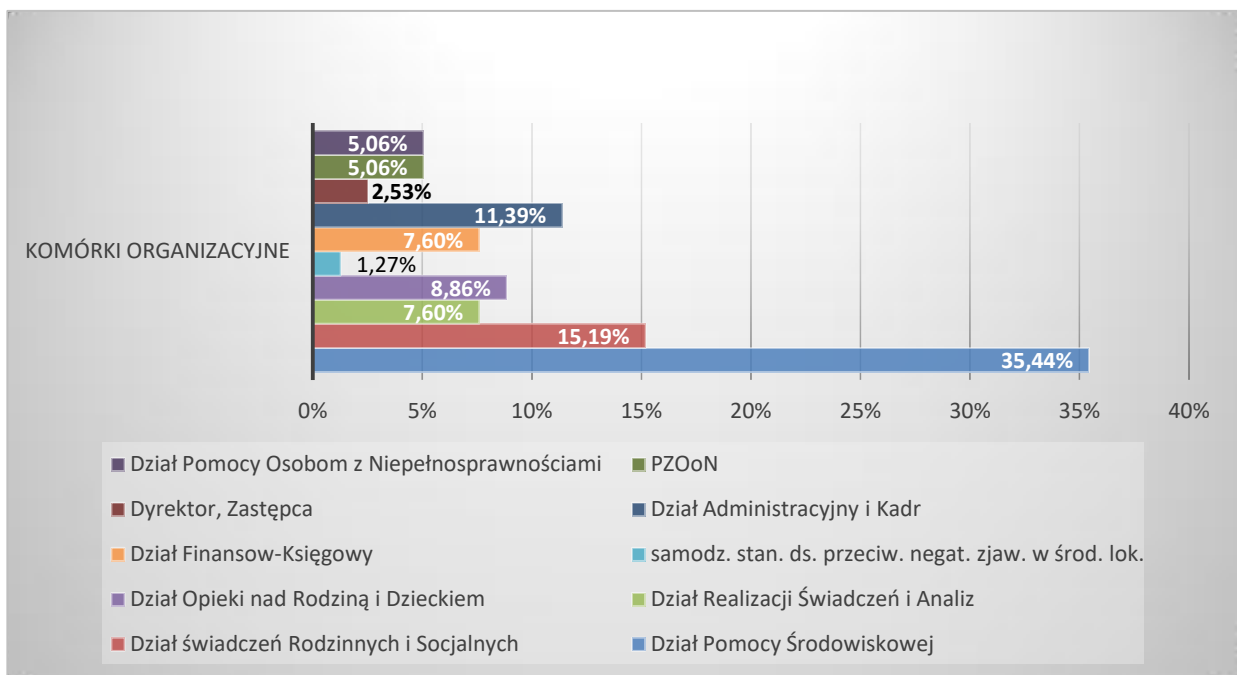
10. stanowiska obsługi – 2 osoby.

- **Pracownicy w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności – 4 osoby (4 etaty)**

Zatrudnionym pracownikom powierzono zadania służbowe na stanowiskach z grupy stanowisk urzędniczych:

- przewodnicząca PZOoN,
- sekretarz PZOoN,
- pedagog - członek składu orzekającego,
- pracownik socjalny - członek składu orzekającego.

Procentowa struktura zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na komórki organizacyjne, w których realizują zadania służbowe

*Opracowanie własne

79 etatów w podziale na płeć kształtowało się następująco:

- 71 kobiet – co stanowi 89,87 % ogólnej liczby zatrudnionych,
- 8 mężczyzn – co stanowi 10,13 % ogólnej liczby zatrudnionych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na dzień 31 grudnia 2022 roku w ramach umów cywilnoprawnych był związany umowami zlecenia na:

- obsługę Noclegowni dla bezdomnych - 2 umowy,
- obsługę Ogrzewalni dla bezdomnych – 1 umowa,
- obsługę służby bhp – 1 umowa,
- obsługę prawną – 1 umowa,
- usługa tłumacza do obsługi uchodźców z Ukrainy – 2 umowy,
- usługa psychologa – 1 umowa,
- PZOoN (obsługa specjalistyczna składów orzekających i 1 pracownik obsługi) – 21 umów.

W ramach realizacji zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz zadań dodatkowych wynikających z realizacji przez komórki Ośrodka programów finansowanych ze środków zewnętrznych m-in. *opieka wychowawcza, asystent osobisty osoby niepełnosprawnej* – dział finansowo księgowy na dzień 31 grudnia 2022 r. obsługiwał ponad 125 zleceniobiorców.

3.2 Szkolenia i doskonalenie pracowników

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie.

Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 – winna to być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej również precyzyjnie określa wymogi kwalifikacyjne dla pracowników zatrudnianych na stanowiskach asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań, co wiąże się z koniecznością stałego doskonalenia zawodowego, poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności całej kadry zatrudnionej w strukturze pomocy społecznej.

Wśród 79 zatrudnionych pracowników – 94,94% legitymuje się wykształceniem wyższym przy czym wykształcenie wyższe magisterskie posiada 71 osób. 4 pracowników tj. 5,06% posiada wykształcenie średnie techniczne bądź policealne.

Dyrekcja i kadra kierownicza Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej celem wsparcia podległych pracowników w realizacji zadań i podniesienia poziomu ich wiedzy specjalistycznej – umożliwia i kieruje do udziału w różnorodnych formach poszerzania i doskonalenia wiedzy oraz rozwoju umiejętności niezbędnych do prawidłowego wykonywania systematycznie wzrastającego spectrum powierzanych obowiązków.

Pracownikom zatrudnionym w Ośrodku, tak na stanowiskach urzędniczych, jak i pomocniczych stwarza się warunki do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i doskonalenia warsztatu pracy, co przyczynia się do wzrostu efektywności świadczonej pracy oraz usprawnia sposoby radzenia sobie z nowymi sytuacjami czy wyzwaniem zawodowymi.

Pracownicy MOPS Biała Podlaska doskonalili swój warsztat pracy uczestnicząc w szeregu kursów, szkoleń, konferencji, seminariów i warsztatów podnoszących kwalifikacje i umiejętności zawodowe.

- W roku 2022 dwóch pracowników socjalnych realizujących zadania służbowe w ramach procedury „Niebieskiej Karty” ukończyło 120 godzinny kurs - Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zorganizowany w Warszawie podczas trzech, czterodniowych sesji wyjazdowych.
- Zgodnie z treścią art. 121 ust. 2c ustawy o pomocy społecznej – pracownicy socjalni mają prawo do szkoleń podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych, a pracodawca ma obowiązek raz na dwa lata takie szkolenie przeprowadzić.

W grudniu 2022 r. przeprowadzono w budynku biurowym MOPS 6. godz. szkolenia „Postępowanie w sytuacji zagrożenia; teoretyczne i praktyczne aspekty obrony przed uzbrojonym napastnikiem i agresją słowną” w którym czynnie uczestniczyło 35 pracowników bezpośrednio pracujących w środowiskach klientów oraz obsługujących interesantów Ośrodka tj.: pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy pieczy zastępczej, pracownicy kancelarii, sali obsługi oraz sekretariatu.

- Sytuacja związana z COVID od roku 2021 zmieniła dotychczasowy rytm korzystania z usług szkoleniowych. Również w roku 2022 standardem stały się oferty szkoleń online umożliwiające udział w prezentacji szkoleń większej grupie pracowników bez konieczności opuszczania stanowiska pracy.

Tematyka szkoleń dotyczyła tak zadań statutowych jak też szeregu nowych zadań wynikających z wprowadzanych programów rządowych tj.:

1. Dodatek osłonowy – nowe zadania gminy 2022 – online;
2. Naliczanie wynagrodzeń – NOWY ŁAD 2022 – online;
3. Nowe zadania gmin od 1.01.2022 – dodatek osłonowy – stacjonarne;
4. Domy pomocy społecznej 2022 – online;
5. Specustawa o pomocy obywatelom Ukrainy – cudzoziemcy w pomocy społecznej – online;
6. Obsługa nienależnie pobranych świadczeń oraz odpłatności rodziców biologicznych wraz z wystawieniem tytułu wykonawczego w ramach obsługi programu *Pieczna Zastępcza* – online;
7. Zadanie gminy – obsługa świadczenia przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy – online;
8. Obsługa systemu teleinformatycznego do ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy którzy przybyli na terytorium RP bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nimi oraz małoletnich obywateli Ukrainy którzy przybyli na terytorium RP i przed przybyciem byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy – online;
9. 40 zł oraz 300 PLUS po nowelizacji specustawy o pomocy obywatelom Ukrainy – online;
10. Postępowanie administracyjne w procedurach wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej – przepisy KPA wraz z elektronizacją postępowań – online;
11. Dochodzenie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz opłat i wydatków w pomocy społecznej – online;
12. Dodatek węglowy – nowe zadanie gmin od sierpnia 2022 oraz bieżąca realizacja świadczeń rodzinnych – stacjonarne;
13. Nowelizacja dodatku węglowego z uwzględnieniem zakupu preferencyjnego węgla w gminie – online;
14. Przemoc seksualna. Analiza zjawiska wykorzystywania seksualnego dzieci – stacjonarne.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej działając w myśl zapisów ustawy o finansach publicznych celem racjonalnego gospodarowania środkami budżetowymi niejednokrotnie wykorzystuje możliwość kierowania pracowników na szkolenia / warsztaty – nieodpłatne.

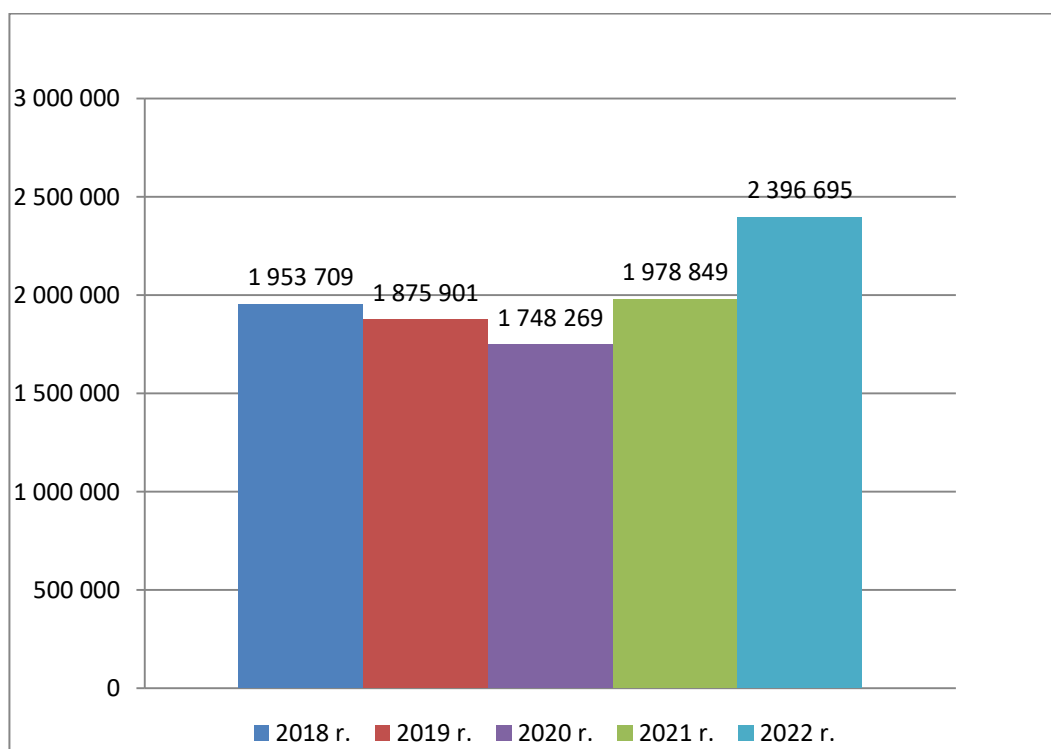
W roku 2022 pracownicy Działu Administracyjnego i Kadr, Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem mieli możliwość uczestnictwa w bezpłatnych szkoleniach z zakresu:

1. Rejestr umów zawieranych przez jednostki sektora finansów publicznych – stacjonarne;
2. Kodeks postępowania administracyjnego a doręczenia elektroniczne – online;
3. Obowiązki JST związane z wprowadzaniem rejestru umów zawartych przez jednostki sektora finansów publicznych- online;
4. Zakończenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego – online;
5. Zaburzenia psychiczne, a używanie środków psychoaktywnych – online;
6. Jak koordynator rodzinnej pieczy zastępczej może wspierać RZ w kontaktach z rodzicami biologicznymi – stacjonarne;
7. Jak koordynator rodzinnej pieczy zastępczej może wspierać dziecko z traumą oraz jego opiekuna – stacjonarne.

Ii. Struktura dochodów i wydatków

1. Dochody

Budżet dochodów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w latach 2018-2022 (zł)

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2022 roku uzyskał dochody w wysokości 2 396 694,56 zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy to dochody wyniosły 1 978 849,33 zł, nastąpił wzrost wykonanych dochodów o 21,12 %.

Wzrost wykonanych dochodów powstał przede wszystkim w następujących należnościach:

- częściowej odpłatności zobowiązanych rodzin za pobyt członków rodzin w domach pomocy społecznej,
- nieplanowanych zwrotów wydatków, dodatków i odszkodowań,
- wpływów odsetek od środków na rachunkach bankowych,
- wpływów za obsługę zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- niewystępujących w 2021 r. odpłatności za opiekę i wychowanie dzieci pochodzących z innych powiatów, a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie miasta Biała Podlaska,
- wpływów z tytułu zwrotów nienależnie pobranych w latach 2016 - 2021 świadczeń wychowawczych,
- wyegzekwowanych należnościach od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej,
- częściowej odpłatności osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych,
- odsetek od nieterminowo regulowanych należności.

Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w latach 2021-2022 (zł) uzyskane wg źródeł pozyskania

	2021r.	2022r.	
Dochody uzyskane według realizowanych zadań	Wykonanie w zł.	Wykonanie w zł.	% zmian wykonania 2022/2021
Zadania własne	296 908,21	446 913,46	150,52%
Zadania własne - rządowe (dochody LUW)	109 361,93	124 540,04	113,88%
Zadania zlecone (dochody LUW)	1 572 579,19	1 825 241,06	116,07%
Razem	1 978 849,33	2 396 694,56	121,12%

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2022 roku uzyskane w ramach realizacji zadań własnych pochodziły z następujących tytułów:

- częściowej odpłatności zobowiązanych rodzin za pobyt członków rodzin w domach pomocy społecznej na kwotę 232 477,78 zł,
- zwrotów pobranych w nadmiernej wysokości lub nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych na kwotę 4 351,13 zł,
- zwrotów wydatków świadczeń pieniężnych przez inne ośrodki pomocy społecznej na kwotę 4 888,44 zł,
- zwrotu wydatków za sprawienie pogrzebów na kwotę 10 170,00 zł,
- odsetek od środków na rachunkach bankowych na kwotę 46 688,38 zł,
- odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 265,40 zł,
- zwrotu wydatków z innej jednostki budżetowej (opiekun stażysta) i koszty sądowe na kwotę – 1 100,60 zł,
- wynagrodzenia płatnika świadczeń z ZUS i podatku dochodowego na kwotę 2 367,59 zł,
- dodatek z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła (podmiot wrażliwy – noclegownia, ogrzewalnia dla bezdomnych) – na kwotę 4.065,26 zł,
- odpłatności za korzystanie ze specjalistycznych usług transportowych na kwotę 6 740,00 zł,
- częściowej odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym na kwotę 2 442,89 zł,
- odpłatności za opiekę i wychowanie dzieci pochodzących z powiatu bialskiego i łukowskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie miasta Biała Podlaska na kwotę 35 032,14 zł,
- wpływów za obsługę zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na kwotę 96 323,85 zł.

Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2022 roku uzyskane w ramach realizacji zadań własnych – rządowych realizowanych w latach ubiegłych jako zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego ustawami pochodziły z następujących tytułów:

- zwrotu pobranych w latach ubiegłych zasiłków rodzinnych i należności wyegzekwowanych na poczet świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 62 755,94 zł,

- zwrotu nadpłaconych w latach ubiegłych i nienależnie pobranych zasiłków stałych i okresowych oraz opłaconych składek zdrowotnych za osobę pobierającą zasiłki stałe na kwotę 25 510,35 zł,
- zwrotu pobranych w latach ubiegłych świadczeń wychowawczych na kwotę 23 451,33 zł,
- odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 12 822,42 zł.

Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2022 roku związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami pochodziły z następujących tytułów:

- zwrotów wypłaconych świadczeń wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 1 089 752,67 zł,
- należności wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na kwotę 90 847,25 zł,
- częściowej odpłatności osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych na kwotę 85 622,79 zł,
- odpłatności za wydanie duplikatów legitymacji osoby niepełnosprawnej i kart parkingowych na kwotę 9 486,00 zł,
- odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 549 465,55 zł,
- wpłat kosztów upomnień, które wystawiono osobom zobowiązanym do zwrotu odpłatności na kwotę 66,80 zł.

2. Wydatki

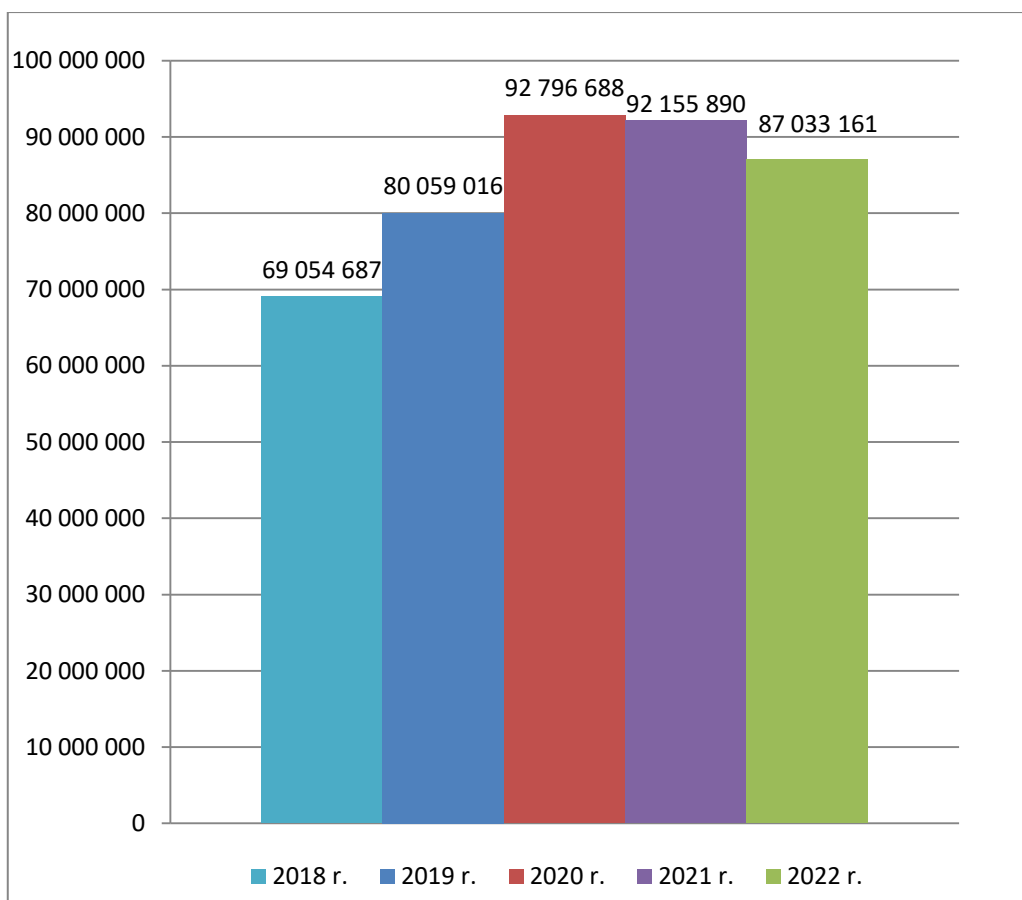
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2022 roku realizował zadania gminy i powiatu z podziałem na:

1. zadania budżetowe:
  - zadania własne,
  - zadania własne z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej,
  - zadania własne – rządowe,
  - zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone,
  - zadania powierzone przez jednostki samorządu terytorialnego,
  - zadania powierzone przez organy administracji rządowej,
2. zadania pozabudżetowe.

Środki finansowe na realizację zadań budżetowych i pozabudżetowych w 2022 roku pochodziły z następujących źródeł:

- środków własnych Miasta Biała Podlaska,
- środków własnych innych jednostek samorządu terytorialnego,
- dochodów własnych – rządowych realizowanych w latach ubiegłych jako zadania z zakresu administracji rządowej,
- budżetu Unii Europejskiej,
- budżetu państwa jako dotacje celowe,
- Funduszu Przeciwdziałania COVID-19,
- Funduszu Pomocy,
- Funduszu Pracy,
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Funduszu Solidarnościowego.

Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w latach 2018-2022 (zł)

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Wydatki w 2022 roku wynosiły 96 520 693,20 zł, z tego:

1. wydatki budżetowe w ramach budżetowego planu finansowego wyniosły ogółem 90 448 119,35 zł, z tego:
  - a) 87 033 161,36 zł (96,22 %) to wydatki bezpośrednio ponoszone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej,
  - b) 3 414 957,99 zł (3,78 %) to wydatki ponoszone przez Urząd Miasta w Białej Podlaskiej, a nadzorowane merytorycznie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.
2. wydatki poza planem finansowym (środki pozabudżetowe) 6 072 573,85 zł, w tym:
  - a) z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 3 220 362,26 zł,
  - b) z Funduszu Solidarnościowego w kwocie 2 852 211,59 zł.

Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej poza planem finansowym (środki pozabudżetowe) (zł)

L.p.	Źródło finansowania	Wyszczególnienie zadania	Wartość w 2022 r.
1.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Zadania ustawowe – rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	2 863 944,18
2.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Aktywny Samorząd	356 418,08
3.	Fundusz Solidarnościowy	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej edycja 2022	1 891 423,94
4.	Fundusz Solidarnościowy	Opieka wytchnieniowa – edycja 2022	960 787,65
RAZEM			6 072 573,85

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Wydatki ze względu na zakres finansowania zadania objęte budżetowym planem finansowym (zł)

L.p.	Wyszczególnienie finansowania zadań	Wartość w 2022 r.	% udziału ogółem
1. Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej			
1.1.	Środki własne Miasta Biała Podlaska , w tym:	11 198 790,44	12,38
	1) zadania własne gminy i powiatu	11 074 250,40	12,24
	2) zadania własne rządowe gminy i powiatu	124 540,04	0,14
1.2.	Dotacje celowe z budżetu państwa, w tym;	52 036 152,37	57,53
	1) zadania własne gminy i powiatu	2 670 204,65	2,95

	2) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie i powiatowi ustawami	49 365 947,72	54,58
1.3.	Środki z budżetu Unii Europejskiej, w tym:	229 101,52	0,25
	1) zadania własne gminy	229 101,52	0,25
1.4.	Środki z Funduszu Pracy, w tym:	17 114,88	0,02
	1) zadania własne gminy	17 114,88	0,02
1.5.	Środki z Funduszu Pomocy, w tym:	6 508 095,95	7,20
	1) zadania własne gminy i powiatu	140 007,27	0,15
	2) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie i powiatowi ustawami	6 368 088,68	7,04
1.6.	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w tym:	16 759 042,68	18,53
	1) zadania własne gminy	70 332,68	0,08
	2) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie ustawami	16 688 710,00	18,45
1.7.	Dotacje celowe z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	270 703,52	0,30
	1) zadania gminne i powiatowe realizowane w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	270 703,52	0,30
1.8.	Dotacje celowe z budżetu administracji rządowej, w tym:	14 160,00	0,02
	1) zadania powiatowe realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	14 160,00	0,02
RAZEM		87 033 161,36	96,22
2. Zadania nadzorowane merytorycznie przez MOPS			
2.1.	Środki własne Miasta Biała Podlaska , w tym:	1 560 291,51	1,73
	1) zadania własne gminy i powiatu	1 560 291,51	1,73
2.2.	Dotacje celowe z budżetu państwa, w tym:	1 628 496,76	1,80
	1) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie	1 628 496,76	1,80
2.3.	Środki z budżetu Unii Europejskiej, w tym:	154 236,47	0,17
	1) zadania własne gminy	154 236,47	0,17
2.4.	Dotacje celowe z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	71 933,25	0,08
	1) zadania powiatowe realizowane w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	71 933,25	0,08
RAZEM		3 414 957,99	3,78
OGÓLEM		90 498 119,35	100,00

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

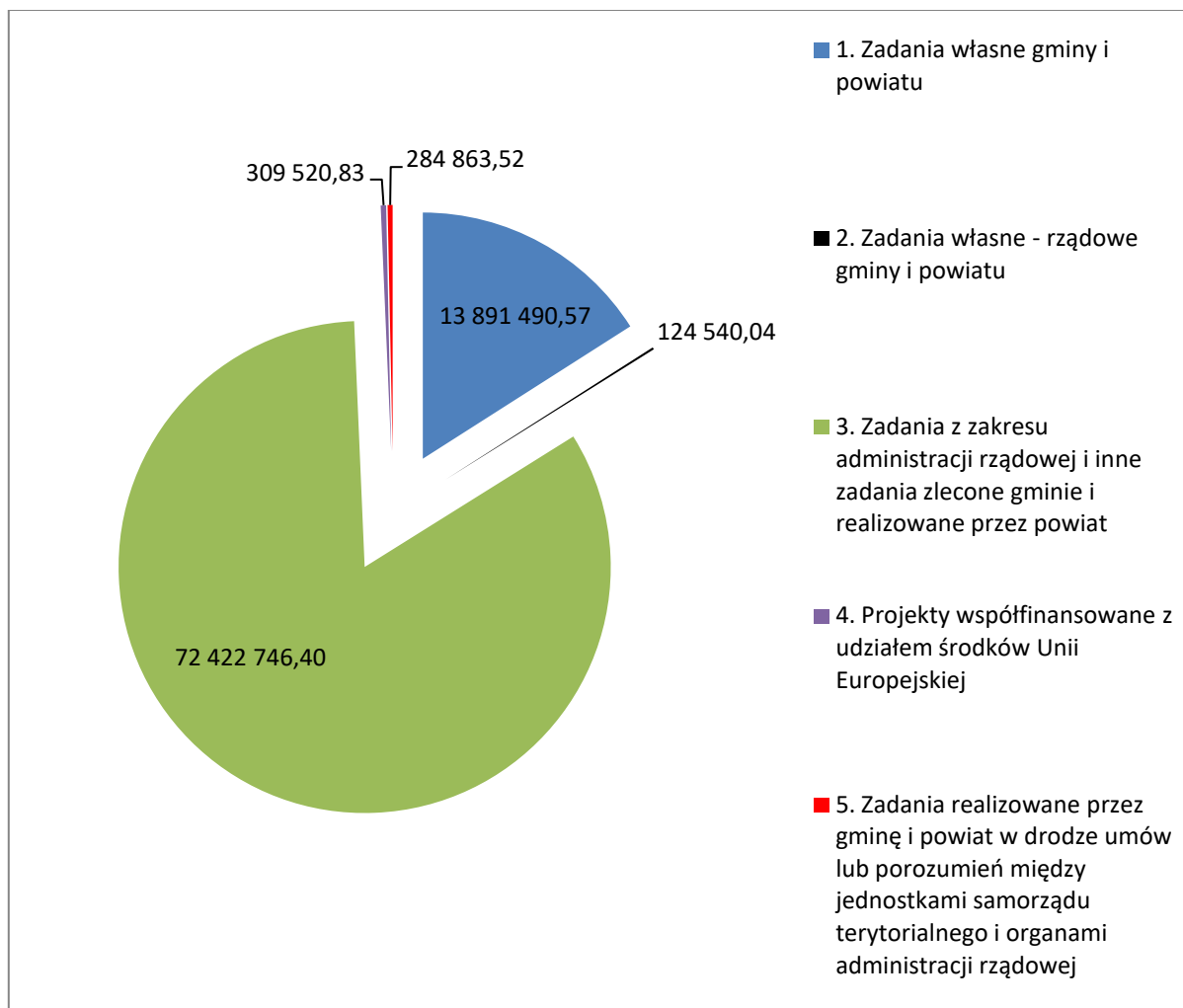
W 2022 roku wydatki budżetowe w ramach budżetowego planu finansowego wyniosły ogółem 90 448 119,35 zł, co stanowiło spadek o 5,27 % wykonanych wydatków 2021 roku. Spadek wydatków dotyczył realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie i powiatu, finansowane z budżetu państwa jako dotacje celowe. Wynikał z wprowadzonych zmian do rządowego programu "Rodzina 500 +". W miejsce gminnych i powiatowych organów właściwych realizatorem świadczeń wychowawczych został Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Od 01 lutego 2022 r. ZUS przyznawał świadczenia na okres 2022/2023, natomiast od 01 czerwca 2022 r. wypłacał już przyznane świadczenia. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca jedynie świadczenia w ramach przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z lat ubiegłych.

Nadmienić należy, iż tylko 14,11 % zadań realizowanych i nadzorowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej finansowanych jest środkami własnymi miasta, 59,33 % zadań finansowanych jest z budżetu państwa jako dotacje celowe, pozostałe środki innych jednostek samorządu terytorialnego, administracji rządowej oraz Unii Europejskiej to niecałe 0,81 %. Znacznie wzrosło finansowanie zadań środkami z Funduszy, które stanowi ponad 25 % wydatków realizowanych i nadzorowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym:

- a) środki Funduszu Przeciwdziałania – Covid-19 stanowią aż 18,53 % realizowanych zadań,
- b) środki Funduszu Pomocy stanowią 7,20 % realizowanych zadań,
- c) środki Funduszu Pracy stanowią 0,02 % realizowanych zadań.

W 2022 roku wydatki poza planem finansowym (środki pozabudżetowe) wyniosły ogółem 6 072 573,85 zł, co stanowiło wzrost o 50,92 % wykorzystanych środków 2021 roku. Wzrost wykorzystania wynikał przede wszystkim z dwukrotnie większego finansowania Programów z Funduszu Solidarnościowego oraz wzrostu dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej.

Realizowane zadania bezpośrednio przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2022 roku

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej realizował i zakończył realizację trzech projektów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej:

1. projekt pod tytułem „Mój dom – kompleksowy program wsparcia wychodzenia z bezdomności w oparciu o wzorzec włoski” w ramach programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego na kwotę 2 123,86 zł,
2. projekt pod tytułem „Centrum Wspierania Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na łączną kwotę 44 723,33 zł,

3. projekt pod tytułem „Włącz się! Kompleksowe działania aktywizacji i integracji społeczno – zawodowej w mieście” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na łączną kwotę 262 673,64 zł.

Wydatki budżetowe realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2022 roku z podziałem na formy wsparcia (zł)

L.p.	Forma wsparcia	Wydatek w 2022 r.	% udziału ogółem
1.	Projekt "Mój dom – kompleksowy program wsparcia wychodzenia z bezdomności w oparciu o wzorzec włoski"	2 123,86	0,00
2.	Wynagrodzenia opiekunów za sprawowanie opieki i ich obsługa	5 772,71	0,01
3.	Realizacja "Gminnego Modelu Wychodzenia z Bezdomności"	11 755,46	0,01
4.	Dodatki energetyczne i ich obsługa	12 358,74	0,01
5.	Utrzymanie mieszkania chronionego	14 849,40	0,02
6.	Projekt "Centrum Wspierania Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska"	44 723,33	0,05
7.	Program "Korpus Wsparcia Seniorów"	70 332,68	0,08
8.	Rozliczenia z lat ubiegłych – nienależnie pobrane świadczenia w latach ubiegłych z dotacji wojewody lubelskiego	124 540,04	0,14
9.	Świadczenia osobom posiadającym Kartę Polaka i ich obsługa	181 855,80	0,21
10.	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci w rodzinach zastępczych i ich obsługa	183 428,10	0,21
11.	Funkcjonowanie i utrzymanie noclegowni i ogrzewalni dla bezdomnych	205 560,23	0,24
12.	Pomoc materialna dla uczniów	211 753,20	0,24
13.	Zasiłki celowe, pomoc w naturze i sprawienie pogrzebu	230 521,67	0,26
14.	Pomoc dla cudzoziemców ze zgodą na pobyt tolerowany i ochroną uzupełniającą	243 752,00	0,28
15.	Przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz obsługa organizacyjno – techniczna Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej	257 449,90	0,30
16.	Utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych jednostek samorządu terytorialnego	258 983,83	0,30
17.	Projekt "Włącz się! Kompleksowe działania aktywizacji i integracji społeczno – zawodowej w mieście Biała Podlaska"	262 673,64	0,30
18.	Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”	279 290,15	0,32
19.	Ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców (w tym wydatki ponoszone na wydanie decyzji)	339 633,52	0,39
20.	Asystenci rodzin	441 896,35	0,51

21.	Zasiłki okresowe	464 414,61	0,53
22.	Utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych lub zakładach poprawczych oraz pomoc osobom pełnoletnim po opuszczeniu placówki opiekuńczo – wychowawczej, młodzieżowego ośrodka wychowawczego lub zakładu poprawczego	474 459,49	0,55
23.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze z pomocy społecznej	497 310,00	0,57
24.	Funkcjonowanie i utrzymanie Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności	599 389,78	0,69
25.	Świadczenia i inna pomoc na rzecz obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	693 493,18	0,80
26.	Zasiłki stałe	1 048 910,35	1,21
27.	Ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego świadczeniobiorców	1 203 147,19	1,38
28.	Dodatki mieszkaniowe	1 685 686,99	1,94
29.	Pobyty mieszkańców miasta w domach pomocy społecznej	1 708 868,08	1,96
30.	Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, rodziny zastępcze, pracownicy i koordynatorzy oraz osoby do pomocy	2 298 125,99	2,64
31.	Zapewnienie na własny koszt, zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	2 901 072,00	3,33
32.	Utworzenie i prowadzenie miejsc zakwaterowania dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	2 928 436,77	3,36
33.	Funkcjonowanie i utrzymanie MOPS	3 621 021,59	4,16
34.	Dodatki osłonowe i ich obsługa	4 244 996,35	4,88
35.	Dodatki węglowe i dodatki dla gospodarstw domowych i ich obsługa	16 688 710,00	19,18
36.	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia "Za życiem" i ich obsługa	18 265 512,96	20,99
37.	Świadczenia wychowawcze i ich obsługa	24 326 351,42	27,95
RAZEM		87 033 161,36	100,00

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Do końca 2021 r. najbardziej kosztowną formą wsparcia dla mieszkańców miasta, stanowiącą ponad połowę wykonanych wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej były świadczenia wychowawcze i ich obsługa. W 2022 r. powyższa forma wsparcia znacznie zmalała do niecałych 28 % w związku przejęciem realizacji zadania na nowy okres zasiłkowy 2022/2023 przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Nowymi zadaniami sfinansowanymi z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w 2022 r. w łącznej wysokości 16 759 042,68 zł, były:

- dodatki osłonowe – wynikające z ustawy z 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym,
- dodatki węglowe – wynikające z ustawy z 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym,
- dodatki dla gospodarstw domowych – wynikające z ustawy z 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- oraz Program „Korpus Wsparcia Seniorów”.

Dzięki specjalnemu Funduszowi Pomocy zapewniono finansowanie lub dofinansowanie zadań związanych z pomocą Ukrainie, w szczególności osobom dotkniętym skutkami wojny. Ze środków Funduszu Pomocy sfinansowane były zadania na rzecz pomocy Ukrainie, w łącznej wysokości 6 508 095,95 zł, w szczególności obywatelom Ukrainy dotkniętym skutkami konfliktu zbrojnego, w tym m.in.:

- utworzenie i prowadzenie miejsc zakwaterowania obywateli Ukrainy,
- wypłata świadczeń pieniężnych świadczeniobiorcom, którzy zapewnili na własny koszt zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy,
- wypłata świadczeń pieniężnych obywatelom Ukrainy,
- wypłata świadczeń z pomocy społecznej obywatelom Ukrainy (pobyt w domu pomocy społecznej, zasiłki okresowe, zasiłki stałe, składki zdrowotne od zasiłków stałych, dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach),
- pomoc materialną o charakterze socjalnym,
- wypłata świadczeń rodzinnych obywatelom Ukrainy,
- usługi świadczone obywatelom Ukrainy przez powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności,
- pobyt dzieci – obywateli Ukrainy w polskim systemie pieczy zastępczej,
- ewidencja małoletnich, opiekun tymczasowy oraz tłumacz do pomocy opiekunowi tymczasowemu małoletnich obywateli Ukrainy.

Nowym zadaniem realizowanym na podstawie porozumień z organami administracji rządowej w wysokości 14 160,00 zł było utworzenie i prowadzenie miejsc zakwaterowania na terenie powiatu Biała Podlaska w okresie od 24.02.2022 r. do 05.03.2022 r.

Wydatki ponoszone z budżetu Miasta Biała Podlaska w 2022 roku merytorycznie nadzorowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej

L.p.	dział-rozdział	Wyszczególnienie zadania	Wartość w 2022 r.
1.	852-85203	Ośrodki wsparcia - Środowiskowy Dom Samopomocy	1 628 496,76
2.	852-85228	Usługi opiekuńcze	370 000,00
3.	853-85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	212 922,42
4.	855-85504	Wspieranie rodziny	154 236,47
5.	855-85508	Rodziny zastępcze	270 578,34
6.	855-85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	778 724,00
RAZEM			3 414 957,99

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Wydatki merytorycznie nadzorowane i rozliczone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej, a ponoszone przez Urząd Miasta Biała Podlaska w 2022 r. wyniosły 3 414 957,99 zł, natomiast w 2021 r. rozliczono dotacje w wysokości 3 319 982,52 zł. Wzrost wydatków o kwotę 94 975,47 zł (2,86 %) wynikał przede wszystkim ze:

- a) wzrostu dotacji na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacji prowadzącej działalność pożytku publicznego – ośrodek wsparcia – nowo powstały dla 7 osób ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnością sprzężoną oraz działalność Środowiskowego Dom Samopomocy ul. Powstańców 4C – 266 713,24 zł,
- b) wzrostu dotacji na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacji prowadzącej działalność pożytku publicznego – ośrodek wsparcia – Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Warszawska 15 w kwocie 303 273,52 zł,
- c) zmniejszenia dotacji o łączną kwotę 475 011,29 zł pozostałych zadań.

III. Pomoc społeczna

1. Informacje ogólne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej pełni zarówno funkcję ośrodka pomocy społecznej, jak i powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Celem działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest:

- pomoc rodzinom i osobom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie same pokonać;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
- wsparcie rodzin we właściwym wypełnianiu ich funkcji i zadań;
- pomoc osobom niepełnosprawnym;
- pomoc dzieciom pozbawionym opieki i wychowania.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozpoznanych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Wyjątek stanowią: udzielenie świadczenia w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, uczestnictwa w zajęciach klubu samopomocy, skierowania do noclegowni bądź ogrzewalni, a także przyznawanie biletu kredytowanego. Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją.

W 2021 r. wydano **3235** decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej. Od decyzji wydawanych przez MOPS przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białej Podlaskiej za pośrednictwem dyrektora Ośrodka.

2. Rodziny objęte pomocą społeczną

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony;
- cudzoziemcom w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- cudzoziemcom na podstawie zgody na pobyt tolerowany;
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Artykuł 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia najczęstsze powody ich powstawania:

- ubóstwo;
- sieroctwo;
- bezdomność;
- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- przemoc w rodzinie;
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizm lub narkomania;
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa;
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego, które od 1 stycznia 2022 r. wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776,00 zł;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – 600,00 zł na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów (przesłanki niedochodowej) określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

W 2022 r. świadczeniami z pomocy społecznej objęto **969 rodzin**, liczących **2 083 osoby**, co stanowi 3,71 % ogólnej liczby mieszkańców Białej Podlaskiej (56 078).

Liczba rodzin oraz osób występujących w tych rodzinach, korzystających z pomocy społecznej w latach 2020 - 2022, z podziałem na występujące problemy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			Liczba osób w tych rodzinach		
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Ubóstwo	536	473	423	1 120	931	915
Sieroctwo	3	3	3	7	3	5
Bezdomność	43	56	52	43	56	52
Potrzeba ochrony macierzyństwa	83	76	71	392	387	375
Bezrobocie	408	419	342	973	954	858
Niepełnosprawność	393	390	387	781	770	753
Długotrwała lub ciężka choroba	166	194	203	294	317	324
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	166	156	151	543	488	533
Przemoc w rodzinie	16	11	8	30	37	21
Alkoholizm	170	177	178	251	251	247
Narkomania	11	12	10	12	17	13
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	28	18	25	49	24	51
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	1	8	23	6	18	40
Zdarzenie losowe	2	0	3	3	0	6
Sytuacja kryzysowa	10	0	8	21	0	23

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Do głównych przyczyn powstania trudnych sytuacji w rodzinach wymagających interwencji pracowników socjalnych, a tym samym konieczności udzielenia pomocy, zaliczyć należy od lat ubóstwo wynikające głównie z bezrobocia oraz niepełnosprawność.

Niedostateczna ilość miejsc pracy, niski poziom kwalifikacji i wykształcenia oraz uzależnienia, decydują o wysokiej liczbie osób pozostających bez pracy, a tym samym wymagających wsparcia. W rodzinach występuje ponadto jednocześnie kilka powodów korzystania z pomocy społecznej.

Struktura rodzin korzystających z pomocy MOPS w 2021 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM	1	969	2 083
z tego o liczbie osób:	2	489	489
1	3	176	352
2	4	131	393
3	5	89	356
4	6	43	215
5	7	41	278
6 i więcej	8	294	1 157
w tym (z wiersza 1)	9	110	315
RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM	10	101	372
z tego o liczbie dzieci:	11	45	216
1	12	21	128
2	13	14	101
3	14	3	25
4	15	0	0
5 i więcej	16	133	463
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	17	53	131
o liczbie dzieci:	18	45	147
1	19	20	88
2	20	15	97
3	21	193	292
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM	22	121	121
z tego o liczbie osób:	23	53	106
1	24	13	39
2	25	6	26
3			
4 i więcej			

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

3. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej

3.1. Schronienie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od listopada 2008 r. prowadzi noclegownię dla osób bezdomnych, która mieści się przy ul. Kąpielowej 11. Noclegownia funkcjonuje przez cały rok, przy czym w okresie jesienno – zimowym tj. od 1 października do 30 kwietnia czynna jest w godzinach od 18.00 do 8.00, a w okresie wiosenno – letnim w godzinach od

19.00 do 7.00. Noclegownia dysponuje 20. miejscami noclegowymi. Ponadto w okresie jesienno – zimowym w tym samym budynku uruchamiana jest ogrzewalnia.

W roku 2022 z możliwości schronienia w noclegowni w Białej Podlaskiej korzystały 26 osób bezdomnych.

Na zapewnienie schronienia osobom bezdomnym wydatkowano 30 534,15 zł. Kwotę tę stanowiły koszty utrzymania noclegowni; zakup oleju opałowego, zużycie energii elektrycznej, wody, gazu, odprowadzanie ścieków, usługi telekomunikacyjne, kominiarskie, pralnicze, zakup środków czystości, podatek od nieruchomości.

Bezdomnym udzielana była pomoc w formie schronienia, pomocy rzeczowej, finansowej, prawa do świadczeń zdrowotnych oraz pracy socjalnej.

Praca socjalna ma na celu zapobieganie wykluczeniu osób bezdomnych, zapobieganie degradacji biologicznej i społecznej osób bezdomnych oraz dążenie do usamodzielnienia poprzez kierowanie na terapię odwykową osób uzależnionych od alkoholu i działania związane z aktywizacją zawodową, dążenie do integracji osób bezdomnych ze społeczeństwem. Dlatego dokonywana jest diagnoza przyczyn bezdomności, zagrożeń z niej wynikających oraz ocenia się możliwości wyjścia z bezdomności. Bardzo ważnym elementem prowadzonych działań jest stała współpraca z Policją, Strażą Miejską, Sądową Służbą Kuratorską, organizacjami pozarządowymi, szpitalami, przychodniami lekarskimi i Powiatowym Urzędem Pracy.

Od 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w ramach działań mających na celu przeciwdziałanie zjawisku bezdomności został zaangażowany do realizowanego przez Gminę Miejską Biała Podlaska projektu pn. "Mój dom - kompleksowy program wsparcia wychodzenia z bezdomności w oparciu o wzorzec włoski" przygotowanego w odpowiedzi na konkurs nr POWR.04.03.00 - IP.07-00-004/18, temat „Wypracowanie metod rozwiązywania problemu bezdomności, w szczególności w zakresie wsparcia osób bezdomnych w wychodzeniu z bezdomności” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja projektu zakończyła się 31 marca 2022 r., natomiast od 1 kwietnia 2022 r. rozpoczął się okres trwałości projektu, który skończy się 31.03.2024 r. Szczegółowy opis podjętych działań został ujęty w kolejnych rozdziałach niniejszego sprawozdania.

3.2. Dożywianie

Na podstawie przepisów Uchwały 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (M. P. z 2018 r., poz. 1007) oraz Uchwały Nr III/21/18 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, prowadzone były działania mające zapewnić pomoc w zakresie dożywiania dzieciom do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz działania zmierzające do zapewnienia posiłku lub żywności osobom tego pozbawionym. Chodzi głównie o długofalowe działania zapobiegające zjawisku niedożywienia oraz poprawy poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach.

W ramach realizowanego programu przyznawana była pomoc w formie:

- gorących posiłków w szkole i przedszkolu lub żłobku dla dzieci i młodzieży,
- gorących posiłków dla osób dorosłych,
- dowozu posiłków osobom starszym, niepełnosprawnym,
- świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych,
- zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

Ogółem wydatkowano środki w wysokości **279 290,15 zł**. Środki własne gminy przeznaczone na ten cel to **56 490,15 zł**, co stanowi 20,23 % wartości zadania, natomiast otrzymana dotacja Wojewody Lubelskiego wyniosła **222 800,00 zł**, tj. 79,77 %.

Z pomocy w formie posiłku skorzystało 301 osób w tym:

- w formie jednego gorącego posiłku 135 osób dorosłych,
- z suchego prowiantu skorzystało 17 osób bezdomnych,
- Z posiłków w przedszkolach i szkołach skorzystało 166 dzieci i młodzieży,
- z dowozu posiłków korzystało 9 osób.

Pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności udzielono 110 osobom.

Wydatki obejmowały:

- zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności w kwocie **63 600,00 zł**,
- zakup posiłków dzieciom w żłobku, przedszkolach, uczniom w szkołach w kwocie **78 678,55 zł**,
- usługę w zakresie przygotowania i wydawania jednego gorącego posiłku osobom

dorosłym **124 736,70 zł**, w tym wydatki na dowóz posiłków w kwocie **7 375,50 zł** oraz świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych w formie suchego prowiantu **4 899,40 zł**.

3.3. Praca socjalna

Praca socjalna jako podstawowe zadanie pomocy społecznej, realizowane jest niezależnie lub równolegle z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi osobom występującym o przyznanie pomocy.

Praca socjalna w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania społecznego. Pomocy w formie pracy socjalnej udziela się niezależnie od sytuacji materialnej osoby lub rodziny, nie wymaga to przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W 2022 r. pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono 730. rodzinom liczącym 1570 osób, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 105. rodzinom liczącym 250 osób.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej obejmowały m.in.:

- pomoc w przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych, zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego oraz informowanie o uprawnieniach;
- pomoc w rozwiązywaniu lub łagodzeniu konfliktów, wspieranie ofiar przemocy, informowanie o poradnictwie specjalistycznym oraz grup wsparcia i terapii (w szczególności terapii leczenia uzależnień) oraz motywowanie do skorzystania z takiego poradnictwa. W ramach pracy z rodziną pracownicy socjalni współpracowali m.in. z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rodzin i dzieci;
- pomoc w załatwieniu formalności związanych z uregulowaniem sytuacji mieszkaniowej, np. złożenie wniosku o przydział mieszkania, rozłożenie na raty zaległości w opłatach mieszkaniowych oraz mobilizowanie do wykonywania prac porządkowych w mieszkaniu i motywowanie do utrzymania czystości;
- motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy,
- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, pomoc przy ubieganiu się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, udzielanie informacji o uprawnieniach osób

niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu konsultacji lekarskiej, motywowanie do systematycznego leczenia.

Rodziny objęte pracą socjalną:

Wyszczególnienie	2020 rok		2021 rok		2022 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	276	581	539	1 173	730	1 570
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	34	82	24	53	105	250

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej był również kontrakt socjalny – forma umowy realizowanej pomiędzy osobą ubiegającą się o świadczenie z pomocy społecznej, a pracownikiem socjalnym. Założeniem kontraktu socjalnego jest zwiększenie skuteczności udzielanej pomocy przez mobilizowanie osoby bądź rodziny do własnej aktywności i podejmowania starań w celu uzyskania samodzielności, przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, aktywnego poszukiwania pracy, podwyższania kwalifikacji zawodowych, czy też podjęcia bądź kontynuowania leczenia odwykowego. Jest to swoistego rodzaju umowa określająca sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów, umożliwienia aktywizacji społeczno – zawodowej, a także przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

W 2021 r. zawarto 33 kontraktów socjalnych, zaś działaniami w ramach kontraktów objęto 98 osób.

3.4. Usługi opiekuńcze

W 2022 r. usługi opiekuńcze na rzecz osób, które ze względu na wiek lub niepełnosprawność wymagają pomocy innych osób świadczone były przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, na zlecenie MOPS. Oferent wyłoniony został na podstawie konkursu na realizację zadania publicznego „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom zamieszkałym na terenie Gminy Miejskiej Biała Podlaska”.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych i opiekę higieniczną, zapewnienie w miarę możliwości kontaktów z otoczeniem,

wykonywanie podstawowych czynności domowych, pomoc w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych, rodzinnych oraz załatwianie spraw urzędowych.

W 2022 r. z tej formy pomocy skorzystało 88 osób, a wydatkowana kwota na ten cel to 323 730,00 zł, zrealizowano 11 765 godzin usług opiekuńczych, w tym 7 godzin świadczonych w dni wolne od pracy i święta.

Średnio jednej osobie w ciągu roku przyznano ok. 180 godzin usług opiekuńczych. Koszt jednej godziny usług wynosił 27,50 zł w dni robocze, a w dni wolne od pracy i święta 55,00 zł.

Warunki odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr I/4/06 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 10 lutego 2006 r.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

2021 rok		2022 rok	
Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
86	15 518	88	11 765

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

3.5. Sprawowanie pogrzebu

Zgodnie z art. 44 ustawy o pomocy społecznej, sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Zadanie to realizowane było zgodnie z Uchwałą Nr VIII/47/15 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu.

W 2022 roku MOPS sprawiono 5 pochówków za łączną kwotę 28 160,01 zł. Średni koszt pochówku wyniósł 5 632,00 zł.

3.6. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, MOPS opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały i osoby realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, a także osoby realizujące kontrakt socjalny. Dotyczy to osób, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

W 2022 r. wydatkowano kwotę 110 262,13 zł.

W ramach tego świadczenia w 2022 r. opłacano składkę zdrowotną za:

- 165 osób pobierających zasiłek stały,

- 47 osób objętych indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Białej Podlaskiej,
- 6 osób realizujących kontrakt socjalny.

3.7. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Osoby, które nie są ubezpieczone na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, mają prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych z budżetu państwa, jeżeli posiadają obywatelstwo polskie, zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Potwierdzeniem prawa do tych świadczeń jest decyzja administracyjna poprzedzona wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego.

Zadanie to jest finansowane przez budżet państwa wraz z kosztami przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz kosztami związanymi z wydaniem decyzji administracyjnej.

W 2022 r. wydano 62 decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Ze środków z budżetu państwa na obsługę tego zadania wydatkowano 3 000,00 zł.

3.8. Kierowanie do domów pomocy społecznej

O skierowanie do domu pomocy społecznej może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, która nie może samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Pracownicy MOPS prowadzili postępowania związane ze skierowaniem do domu pomocy społecznej, informowali o obowiązujących przepisach prawa w zakresie kierowania i ponoszenia odpłatności za pobyt, przeprowadzali wywiady środowiskowe, wspierali w gromadzeniu niezbędnej dokumentacji, oceniali sytuację osób w kontekście spełnienia przesłanek do umieszczenia w domu pomocy społecznej, przeprowadzali wywiady alimentacyjne oraz na ich podstawie przygotowywali umowy określające wysokość wnoszonej przez zainteresowanych opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej.

W 2022 r. w domach pomocy społecznej przebywało 70 osób. Za 70 mieszkańców Gminy Miejskiej Biała Podlaska przebywających w domach pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej ponosił częściową odpłatność.

Mieszkańcy Białej Podlaskiej przebywali w domach pomocy społecznej tj.: w Kalince, Kodniu, Konstantynowie, Kostomłotach, Kozuli, Krasnymstawie, Matczyni, Młodzieszynie, Popkowicach, Różance, Ryżkach.

Na ten cel w 2022 roku wydatkowano kwotę **1 708 868,08** zł. Na dzień 31 grudnia 2022 r. nie było osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Spośród osób przebywających w 2022 r. w domach pomocy społecznej 14 osób zmarło.

3.9. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmuje zwłaszcza: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia, rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno – wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej.

W 2022 r. ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 77 osób niepełnosprawnych, w tym 72 dzieci.

Usługi świadczone były przez następujące podmioty:

1. Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży i Dzieciom Autystycznym, Młodzieży i Dzieciom o Pokrewnych zaburzeniach „Wspólny Świat” w Białej Podlaskiej
2. Stowarzyszenie Synergia w Białej Podlaskiej

Łącznie na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydatkowano kwotę 497 310,00 zł.

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

Wyszczególnienie	2021 rok		2022 rok	
	Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	78	7 035	77	6 764

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

4. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

4.1. Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 776 zł.
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 600 zł.
- maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi 719,00 zł, minimalna zaś, określona ustawowo 30 zł miesięcznie.

W 2022 r. wydatkowano 1 048 910,35 zł przysługujących 183 osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, jeżeli ich dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie był niższy od kryterium dochodowego, w tym:

- 157 osobom samotnie gospodarującym,
- 26 osobom w rodzinach.

Łącznie wypłacono 1 771 świadczeń.

4.2. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, bezrobocie i niepełnosprawność.

Na tę formę pomocy w 2022 r. wydatkowano kwotę 464 414,61 zł, środki pochodziły z dotacji Wojewody Lubelskiego. Zasiłki okresowe przyznano 423 rodzinom. Powodami przyznania tego świadczenia były w szczególności:

- bezrobocie – 205 rodzinom
- niepełnosprawność – 71 rodzinom
- długotrwała choroba – 32 rodzinom
- pozostałe – 115 rodzinom

Średnia wysokość miesięcznego świadczenia w 2022 r. wyniosła 375,74zł.

4.3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Zasiłek celowy przyznawany jest na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach ustawa o pomocy społecznej dopuszcza możliwość przyznania pomocy osobie lub rodzinie nie spełniającej kryterium dochodowego, przyznanie specjalnego zasiłku celowego oraz zasiłku celowego w przypadku poniesienia strat w wyniku zdarzenia losowego.

Na zasiłki celowe i w naturze w 2022 r. wydatkowano kwotę 202 361,66 zł.

Pomoc udzielono 389 rodzinom.

Zasiłki celowe były przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na: zakup odzieży, obuwia, opału, podstawowych środków czystości, kosztów zużycia energii elektrycznej i czynszu, w tym:

- specjalne zasiłki celowe przyznano 220 rodzinom w kwocie 119 525,23 zł,
- zakupiono 24 osobom opał (16,5 ton na kwotę 16 800,00 zł)
- wykupiono leki na podstawie recept lekarskich 10 osobom za kwotę 1760,00 zł.

4.4. Świadczenia na rzecz cudzoziemców z pobytem tolerowanym

W 2022 r., 6 rodzinom cudzoziemskim, które uzyskały zgodę na pobyt tolerowany lub zgodę na pobyt ze względów humanitarnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, została przyznana pomoc w łącznej kwocie **18 800,00 zł**. Pomoc przeznaczona była na dofinansowanie potrzeb bytowych, tj. zakup żywności, niezbędnego ubrania, obuwia, dofinansowanie do pokrycia kosztów utrzymania mieszkania, schronienia oraz opłacenia obiadów dzieciom w szkole.

We współpracy z Fundacją Klauni bez Granic zorganizowano spektakl artystyczny dla 90 dzieci z rodzin polskich i cudzoziemskich mieszkających na terenie miasta Biała Podlaska. Dzięki pozyskanym przez pracownika socjalnego sponsorom zorganizowano Festyn Rodzinny w Chacie Skansen w Witulinie dedykowany mieszkańcom miasta Biała Podlaska.

W Festynie wzięło udział około 350 osób, a najmłodszy uczestnicy – około 140 dzieci, otrzymały paczki ze słodyczami i zabawkami.

4.5. Świadczenia na rzecz cudzoziemców ze statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą

W 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej udzielił pomocy 23 rodzinom cudzoziemskim, które uzyskały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą. Łącznie wydatkowano na ten cel **224 952,00 zł**.

Pracownik socjalny z 23 rodzinami realizował indywidualny program integracji cudzoziemca. W ramach realizowanego programu pracownik socjalny podejmował działania zmierzające do przystosowania rodzin cudzoziemskich do prawidłowego i zgodnego z obowiązującym prawem funkcjonowania w Polsce, tj.: pomoc w znalezieniu mieszkania, w uzyskaniu prawa do świadczeń zdrowotnych, pomoc w zakresie nauki języka polskiego, pomoc w zakresie załatwiania spraw w instytucjach i urzędach, jak również w zakresie kontaktów ze środowiskiem lokalnym.

Pracownik socjalny jako członek Lokalnego Zespołu Współdziałania działającego na mocy porozumienia w sprawie standardowych procedur postępowania w zakresie rozpoznawania przeciwdziałania oraz reagowania na przypadki przemocy seksualnej lub przemocy związanej z płcią wobec cudzoziemców przebywających w ośrodkach dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy zawartego pomiędzy Urzędem do Spraw Cudzoziemców, Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców (UNHACER), Komendantem Głównym Policji, Fundacją „La Strada” oraz Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć uczestniczył w 5 spotkaniach Zespołu. Ponadto przedstawiciel MOPS uczestniczył w pracach Zespołu w zakresie wymiany doświadczeń oraz pogłębiania tematyki uchodźstwa z przedstawicielami instytucji rządowych i pozarządowych.

IV. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Uchwałą Nr VII/70/19 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 5535 oraz poz. 5536) oraz Zarządzeniem Nr 201/19 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 31 października 2019 r. (z późn. zm.) został powołany **Miejski Zespół Interdyscyplinarny**

do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej na kadencję w latach 2019 – 2023.

W skład Zespołu wchodzi 13 przedstawicieli instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej przy ul. M. J. Piłsudskiego 24.

W 2022 r. odbyły się 4 posiedzenia Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) i w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Biała Podlaska. Zespół tworzy grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

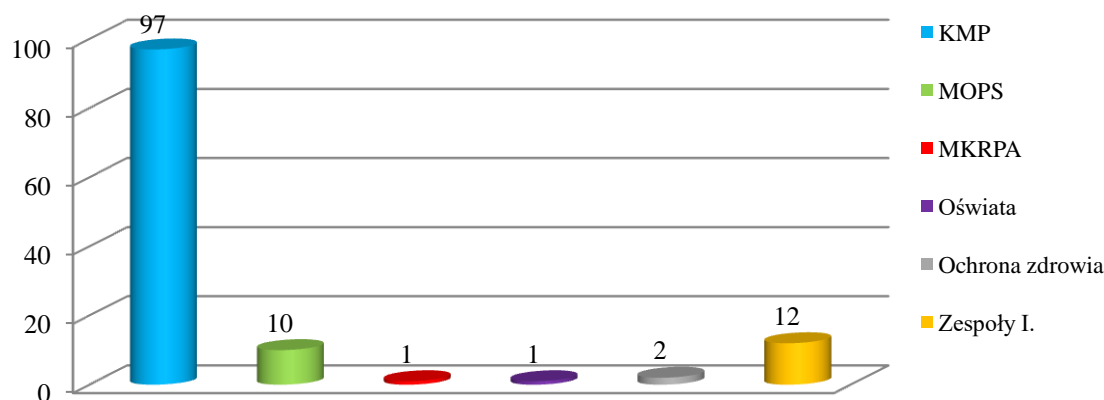
Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia.

W 2022 r. Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej prowadził 160 „Niebieskich Kart”.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło 123 „Niebieskich Kart” w tym:

- **97** z Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej,
- **10** z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej,
- **1** z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska,
- **1** z placówki oświatowej (Szkoła Podstawowa nr 2),
- **2** z placówki ochrony zdrowia (NZOZ „Terapia A” Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia, NZOZ Przychodnia Zdrowia Psychicznego),
- **12** z innych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Liczba „Niebieskich Kart - A” w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek zakładanych „Niebieskich Kart” o 8. Najczęściej „Niebieskie Karty” zakładali funkcjonariusze Policji.

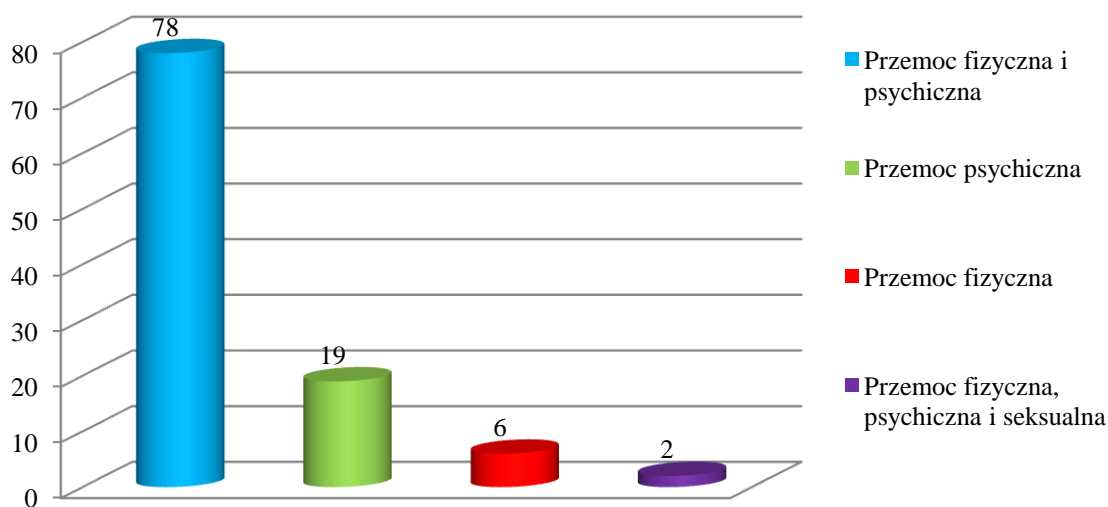
Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej powołał 105 grup roboczych w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W 2022 r. odbyło się 230 posiedzeń grup roboczych w ramach, których zostało wypełnionych 107 „Niebieskich Kart – C” z osobami, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz 61 „Niebieskich Kart – D” z osobami, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

W okresie sprawozdawczym w 105 rodzinach wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”. Wśród osób dotkniętych przemocą w rodzinie występowała zdecydowana przewaga kobiet – 93. Poza tym 7 mężczyzn i 14 dzieci było osobami, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.

Wśród osób stosujących przemoc w rodzinie było 96 mężczyzn i 9 kobiet. 68 osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie nadużywało alkoholu, 12 osób nadużywało alkoholu i środków odurzających, 3 osoby nadużywały środków odurzających.

W przeważającej ilości „Niebieskich Kart” osoby, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą doświadczały przemocy fizycznej i psychicznej – 78, 2 osoby doświadczały przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej, 19 osób dotkniętych było przemocą psychiczną i 6 przemocą fizyczną.

Formy przemocy w rodzinie

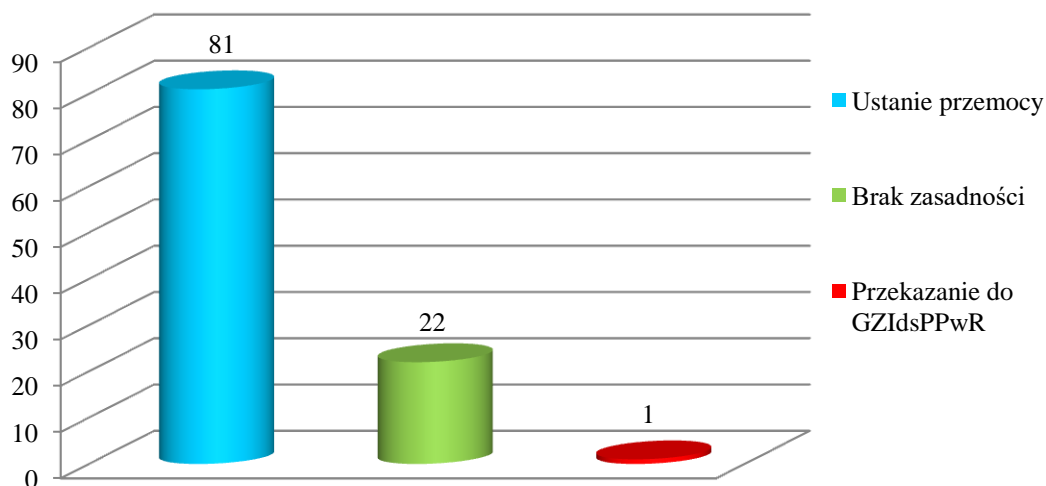

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej w okresie sprawozdawczym zakończył 104 „Niebieskie Karty” w tym:

- z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
- 22 z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań,
- 1 „Niebieska Karta” została przekazana do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Liczba zakończonych "Niebieskich Kart" w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

W wyniku działalności Zespołu podjęto następujące działania:

- złożono 45 wniosków o wgląd w sytuację dzieci do Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej III Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- złożono 9 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania się do Prokuratury Rejonowej w Białej Podlaskiej,
- złożono 9 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe osób stosujących przemoc,
- złożono 2 wnioski o leczenie odwykowe osób dotkniętych przemocą w rodzinie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska.

Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej:

1. Prowadził stronę internetową Zespołu Interdyscyplinarnego na portalu społecznościowym, na której na bieżąco były podawane informacje o tematyce przemocy, w tym między innymi o dostępności do lokalnych instytucji działających na rzecz osób uwikłanych w przemoc.
2. Rozpowszechniał informacje o funkcjonowaniu Zespołu oraz o instytucjach i podmiotach udzielających pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Biała Podlaska m.in. poprzez zaktualizowanie i wydrukowanie ulotki w ilości 500 szt.
3. Upowszechniał materiały edukacyjne poświęcone zjawisku przemocy w rodzinie.
4. Prowadził konsultacje z podmiotami bezpośrednio zaangażowanymi w realizację procedury „Niebieskie Karty” (Policja, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) celem usprawnienia współpracy.
5. Zorganizował szkolenie 12 października 2022 r. w Białej Podlaskiej pt.: „Przemoc seksualna. Analiza zjawiska wykorzystywania seksualnego dzieci”. Szkolenie skierowane było do przedstawicieli podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prowadzącym szkolenie był dr n. społ. Marcin Bednarczyk, psycholog, seksuolog i biegły sądowy. W szkoleniu wzięło udział 30 osób, członków Zespołu i grup roboczych.
6. Dwóch członków Zespołu ukończyło Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie I stopnia (kurs podstawowy 120 godzin dydaktycznych). Szkolenie odbyło się w okresie od 27.09.2022 r. do 18.11.2022 r. w siedzibie Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia w Warszawie.

7. Członkowie Zespołu i grup roboczych w dniach 24.11.2022 r. – 25.11.2022 r. wzięli udział w bezpłatnym szkoleniu online nt. „Powiatowa sieć współpracy na rzecz zapobiegania przestępczości – standardy pomocy interdyscyplinarnej świadczonej osobom pokrzywdzonym przestępstwem”. Szkolenie organizowane było przez Stowarzyszenie Wspierania Aktywności „Bona Fides” z Lublina. Prowadzącymi szkolenie były Iwona Przewor – prawnik i Ewa Kalińska – Grądziel – psycholog i psychoterapeuta. W szkoleniu wzięło udział 5 członków Zespołu i grup roboczych.
8. Członkowie Zespołu i grup roboczych wzięli udział w konferencji pt. „Wieloaspektowy charakter działań kuratorów sądowych w kontekście przeciwdziałania przemocy w rodzinie – dobre praktyki współpracy instytucjonalnej”. Konferencja została zorganizowana przez Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej w dniu 09.11.2022 r.

V. Powiatowy zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej realizuje zadania w oparciu o:

- ustawę z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- rozporządzenie MG, PiPS z 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,
- rozporządzenie MPiPS z 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia,
- rozporządzenie MPiPS z 18 grudnia 2007 r. w sprawie wykonywania badań specjalistycznych na potrzeby orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,
- zgodę Wojewody Lubelskiego z 12 czerwca 2002 r. na powołanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej i ustalenie obszaru jego działania,
- zarządzenie Nr 8/2002 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie powołania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej,
- rozporządzenie MPiPS z 25 czerwca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych,

- rozporządzenie MPiPS z 24 czerwca 2014 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych,
- rozporządzenie MPiPS z 18 czerwca 2014 r. w sprawie rodzaju placówek uprawnionych do uzyskania kart parkingowych,
- ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym,
- ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

1. Informacje ogólne

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 8/2002 z dnia 31 lipca 2002 r., realizuje zadania z zakresu administracji rządowej jako organ pierwszej instancji w zakresie orzekania o niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności. Obszarem działań Zespół obejmuje miasto Biała Podlaska i powiat bialski. Skład Zespołu stanowią: przewodniczący, sekretarz, 12 lekarzy (o specjalizacji w zakresie: pediatrii, kardiologii, okulistyki, otolaryngologii, psychiatrii, neurologii, rehabilitacji medycznej, medycyny rodzinnej i chorób wewnętrznych), 5 psychologów, 7 pedagogów, 7 doradców zawodowych, 6 pracowników socjalnych.

W związku z planowanym odejściem 4 lekarzy przewodniczących składów orzekających PZOoN w 2022 r. zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska powołano 4 nowych lekarzy specjalistów tj. okulistę, otolaryngologa, pediatrę oraz specjalistę medycyny rodzinnej, którzy po odbyciu szkolenia i uzyskaniu uprawnień rozpoczną proces orzeczniczy w Zespole.

W 2022 r. odbyło się 190 posiedzeń składów orzekających z udziałem przewodniczącego składu – lekarza i członków składu – specjalistów. Średnio 16 posiedzeń w miesiącu. W porównaniu do 2021 r. w bieżącym roku nastąpił wzrost o 7 posiedzeń.

Zespół przetwarza dane i obsługuje za pośrednictwem Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN). System ten został wdrożony we wszystkich zespołach ds. orzekania o niepełnosprawności, funkcjonuje w Polsce od 2008 r. Służy gromadzeniu danych dotyczących procesu orzekania o niepełnosprawności. Wspomaga rejestrację i proces wydawania orzeczeń o niepełnosprawności przez powiatowe i wojewódzkie zespoły do spraw orzekania

o niepełnosprawności. Wykorzystywany jest również do kontroli wniosków i odwołań oraz orzeczeń wydawanych na obszarze całego kraju, a także do prowadzenia bieżących analiz przez Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.

2. Realizacja zadań

Niepełnosprawność jest problemem społecznym o dużym zasięgu i dotyka ludzi niezależnie od ich wieku, statusu społecznego czy materialnego. Za osobę niepełnosprawną prawnie uważa się osobę, która posiada orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ustala się trzy stopnie niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia: znaczny, umiarkowany i lekki. W przypadku dzieci od 0-16 roku życia ustala się fakt niepełnosprawności. W zależności od stanu zdrowia dziecka uprawniające do zasiłku lub świadczenia pielęgnacyjnego. Orzeczenie wydaje się na wniosek osoby zainteresowanej lub opiekuna prawnego.

Początek roku 2022 to dalszy czas trwania pandemii COVID-19, która została odwołana z dniem 16 maja 2022 r. rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2022 r. poz.1028) w okresie od 16 maja 2022 r. do odwołania na obszarze RP wprowadzono stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. W związku z powyższym Zespół zastosował się do obowiązujących przepisów prawnych w wydawaniu orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności:

- zawiadomienie o terminie rozpatrzenia wniosku zainteresowany otrzymywał telefonicznie lub za pośrednictwem operatora pocztowego;
- wydawanie orzeczeń w trybie zaocznym zgodnie z obowiązującymi przepisami PZOoN;
- z mocy prawa wydane orzeczenia zachowują swoją ważność jak w stanie epidemii – do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego;
- odpowiednio wydłużeniu uległy również terminy ważności legitymacji osób niepełnosprawnych i kart parkingowych;
- utrzymano możliwość składania wniosków o wydanie karty parkingowej osobie niepełnosprawnej z wyłączeniem jej osobistego stawiennictwa oraz przesyłanie karty parkingowej do osoby zainteresowanej za pośrednictwem operatora pocztowego;
- przedłużono zaświadczenia uprawniające do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydane członkowi powiatowego zespołu przez wojewodę,

którego ważność upłynęła w terminie od 8 marca 2020 r. Zaświadczenie to zachowa ważność do 90. dnia od chwili odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii (ale nie dłużej niż do dnia wydania nowego zaświadczenia).

W związku konfliktem zbrojnym w Ukrainie Zespół w oparciu o obowiązujące przepisy wprowadził następujące zasady w zakresie wydawania orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w stosunku do uchodźców wojennych z terenu Ukrainy:

- wnioski o wydanie orzeczeń potwierdzających niepełnosprawność, wnioski o wydanie karty parkingowej, wnioski o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej, zaświadczenie lekarskie, oświadczenie do ewentualnego wykorzystania udostępniono w języku polsko – ukraińskim;
- zapewniono udział tłumacza języka ukraińskiego przy wykonywaniu czynności procesowych, które wykonywane są w języku polskim. Są to czynności związane z obowiązkiem przeprowadzenia przez organ w toku postępowania specjalistycznego badania i wywiadu przez przewodniczącego i członków składów orzekających z osobą zainteresowaną lub przedstawicielem ustawowym dziecka obywatela Ukrainy;
- od 24 lutego 2022 r. wprowadzono tygodniowe raportowanie o liczbie wniosków, wydanych orzeczeń, odwołań złożonych do Wojewódzkiego Zespołu składanych przez obywateli Ukrainy;
- w 2022 r. w wydano 18 orzeczeń obywatelom Ukrainy, 10 orzeczeń o niepełnosprawności i 8 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, 3 karty parkingowe oraz 2 legitymacje niepełnosprawnym obywatelom Ukrainy;
- wprowadzono planowanie i rozliczanie przez PZOoN środków pochodzących z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy w 2022 r. w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej "CAS".

3. Liczba i powody złożenia wniosków o wydanie orzeczeń

W 2022 roku do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej wpłynęło **ogółem 2356 wniosków**. Mając na względzie liczbę wniosków złożonych w 2021 r. – 2147, stwierdza się ogólny wzrost ich liczby o 209, co stanowi około 9%. **2060** to wnioski osób powyżej 16. roku życia, natomiast **296** wniosków dotyczy osób do 16. roku życia.

Wnioski osób powyżej 16 roku życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1.	odpowiednie zatrudnienie	311
2.	szkolenie	4
3.	uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	23
4.	konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	267
5.	korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji/ korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	939
6.	zasiłek stały	0
7.	zasiłek pielęgnacyjny	206
8.	korzystanie z karty parkingowej	196
9.	inne (ulgi podatkowe, ulgi w przejazdach środkami komunikacji publicznej, ulgi telekomunikacyjne, prawo do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju)	114
Razem		2060

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Wnioski osób do 16 roku życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1.	zasiłek pielęgnacyjny	202
2.	zasiłek stały (świadczenie pielęgnacyjne)	81
3.	inne (konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystanie z karty parkingowej, prawo do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, uzyskanie przez opiekuna urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze)	13
Razem		296

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Zdecydowana większość osób ubiegała się o wydanie orzeczenia w celu środowiskowego wsparcia, odpowiedniego zatrudnienia, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego i karty parkingowej.

4. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w 2022 r.

W roku 2022 składy orzekające Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej na podstawie złożonych wniosków wydały łącznie **2193 orzeczeń**, (zanotowano **wzrost o 137 orzeczeń tj. o 6%** w porównaniu do ubiegłego roku) w tym **1899 orzeczeń** o stopniu niepełnosprawności i **294** o niepełnosprawności.

Struktura wydanych orzeczeń osobom powyżej 16 roku życia

orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności			orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	Orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	Razem
Znaczny	umiarkowany	lekki	57	38	1899
738	738	328			

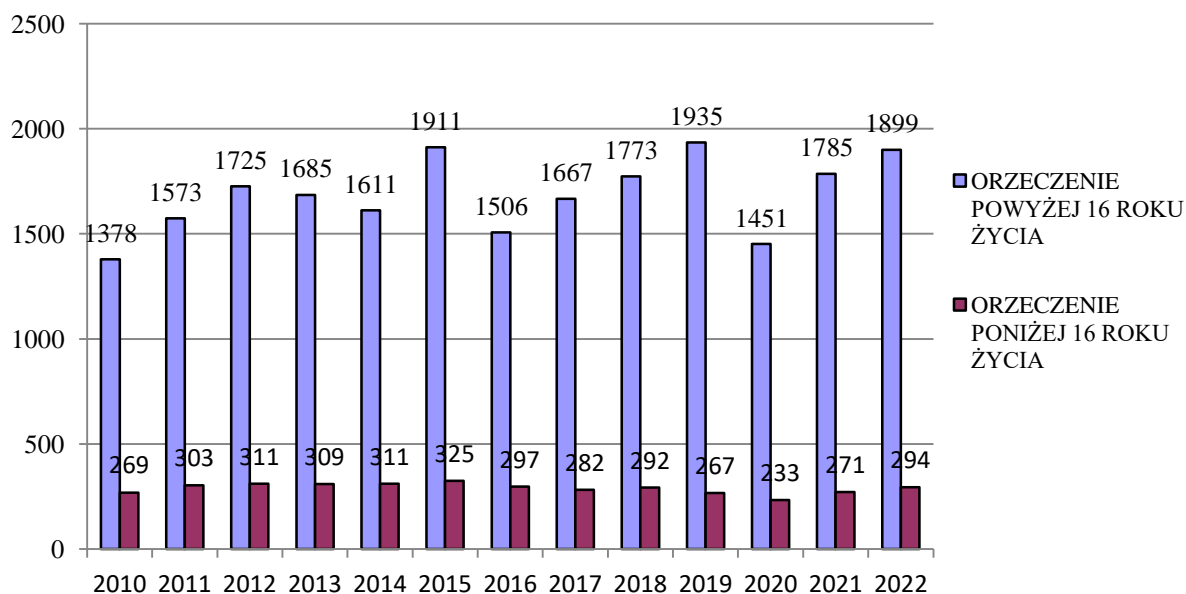
Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Struktura wydanych orzeczeń osobom do 16 roku życia

orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	Razem
279	13	2	294

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Orzeczenia wydane w latach 2010-2022

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

W 2022 roku zaobserwowano wzrost złożonych wniosków i wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Zainteresowani korzystali również z przepisów wydłużających ważność posiadanych orzeczeń.

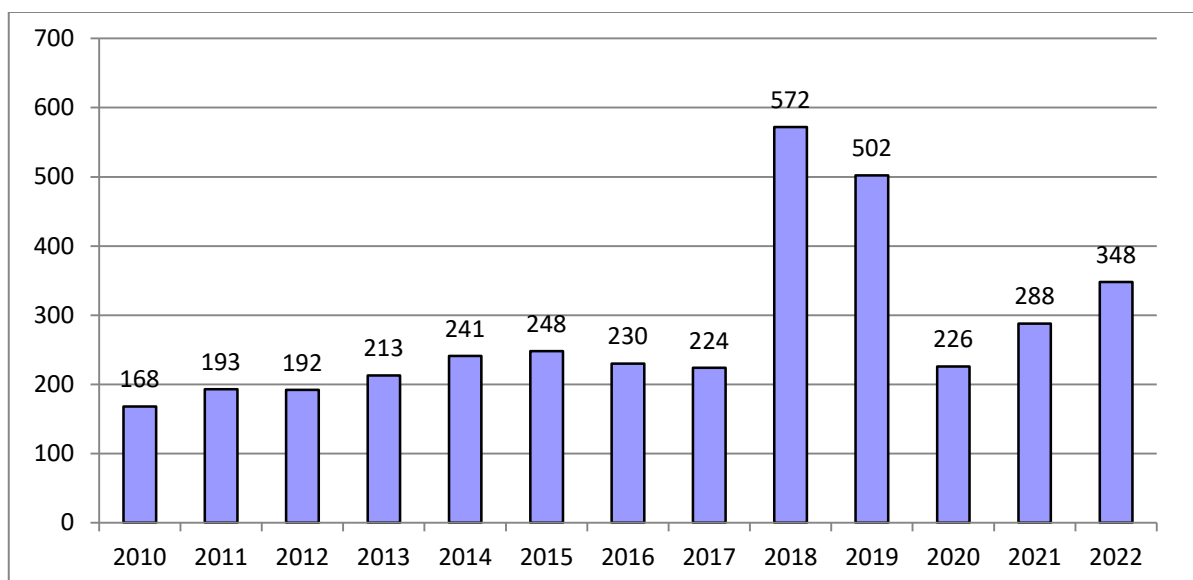
5. Legitymacje o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydane w 2022 r.

Z dniem 1 września 2017 r. weszły w życie regulacje prawne dotyczące zasad wydawania legitymacji dokumentującej niepełnosprawność i określiły nowy wzór legitymacji

osób niepełnosprawnych (zmiana rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności). Organem uprawnionym do jej wydania jest właściwy miejscowo powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności. Zespół otrzymuje od Wojewody Lubelskiego dodatkowe środki na dystrybucję nowych blankietów legitymacji, produkowanych przez Wytwórnę Papierów Wartościowych S.A. z siedzibą w Warszawie.

W 2022 r. wydano osobom niepełnosprawnym **348 legitymacji** dokumentujących niepełnosprawność (**tj. o 17% więcej** w porównaniu do roku ubiegłego).

Liczba legitymacji wydanych w latach 2010 - 2022

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

6. Karty parkingowe wydane osobom niepełnosprawnym i placówkom w 2022 r.

Zgodnie z ustawą z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 988 z późn. zm.) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydaje karty parkingowe.

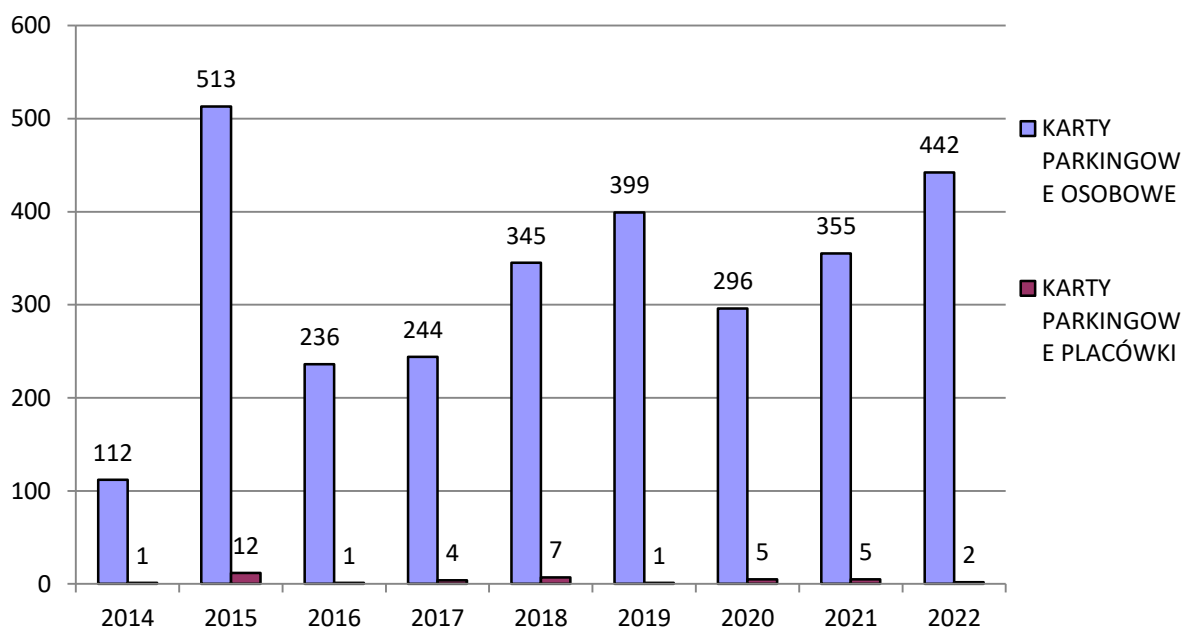
Złożenie wniosku w trakcie trwania stanu zagrożenia epidemicznego

Na podstawie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych wnioski o wydanie karty parkingowej osobie niepełnosprawnej lub osobie upoważnionej do reprezentowania placówki może zostać złożony z wyłączeniem obowiązku jej osobistego stawiennictwa, w tym w szczególności za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

Do wniosku złożonego z wyłączeniem obowiązku osobistego stawiennictwa, w tym w szczególności za pośrednictwem operatora pocztowego, załącza się odpowiednio kopię oryginału prawomocnego orzeczenia o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień wraz ze wskazaniem, o którym mowa w art. 6b ust. 3 pkt 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, albo kopię dowodu rejestracyjnego pojazdu placówki.

W 2022 r. wydano łącznie 444 kart w tym 442 imiennych kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i 2 karty parkingowe dla placówek zajmujących się opieką, rehabilitacyjną lub edukacją osób z niepełnosprawnością, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Nastąpił **wzrost o 19%** wydanych kart parkingowych w porównaniu z rokiem 2021 r. Zainteresowani mogli również korzystać z przepisów wydłużających ważność posiadanych kart parkingowych z mocy prawa z związku z pandemią COVID-19.

Karty parkingowe wydane w latach 2014 - 2022

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

7. Odwołania wydane w 2022 r.

Jeżeli orzeczenie wydane przez powiatowy zespół nie spełnia oczekiwań wnioskodawcy – ma on prawo w ciągu 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności złożyć odwołanie do wojewódzkiego

zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności za pośrednictwem powiatowego zespołu, który wydał orzeczenie.

W 2022 roku wniesiono **łącznie 106 odwołań** od wydanych orzeczeń, tj. 89 odwołań od orzeczeń wydanych osobom po 16. roku życia oraz 17 odwołań od orzeczeń wydanych osobom do 16. roku życia. Wszystkie odwołania przekazano do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie. Zdecydowana większość odwołań została utrzymana przez II instancję odwoławczą.

8. Współpraca

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej, w ramach realizacji zadań współpracuje z samorządami i organizacjami pozarządowymi, sądami i prokuraturą.

Ponadto w związku z wojną w Ukrainie Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej na polecenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie przygotowywał sprawozdania (tygodniowe raporty) dotyczące liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności obywatelom Ukrainy. Zespół rozpoczął współpracę z tłumaczami języka Ukraińskiego. Wprowadzono ponadto obsługę systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej. Przewodnicząca Zespołu jest ponadto członkiem Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Białej Podlaskiej, bierze czynny udział w spotkaniach i podejmowanych decyzjach.

VI . Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W 2022 r. Gminie Miejskiej Biała Podlaska Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał kwotę w wysokości 2 680 348,00 zł, na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych. Uchwałą Nr XXXII/25/22 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 7 marca 2022 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, na które przeznaczają się środki finansowe Państwowego funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Rada zatwierdziła środki na poszczególne zadania.

W październiku 2022 r. nastąpiła zmiana Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym

w konsekwencji czego zostały zwiększone środki na utrzymanie jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej.

W związku z powyższym przyznana kwota przez Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 uległa zwiększeniu i wyniosła 2 864 067,00 zł.

Środki Funduszu wydatkowano na następujące cele:

1. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Na realizację zadania w 2022 r. wydatkowano 22 295,00 zł rozliczając 8 umów z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami:

a) Polski Związek Głuchych Oddział Lubelski:

- „Obchody Międzynarodowego Dania Głuchego”
- „Spotkanie Wielkanocne 2022”,
- „Spływ kajakowy”,
- „Spotkanie opłatkowe 2022”

b) Białkopodlaskie Stowarzyszenie Amazonki:

- „Wycieczka do Krynicy Górskiej – Muszyny Zdrój i okolic”,

c) Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski:

- „Międzynarodowy Dzień Białej Laski”,
- „Bądźmy Razem”,
- „Wspólnie Łatwiej”

2. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów

Przedmioty ortopedyczne to przyrządy ortopedyczne niezbędne osobie z niepełnosprawnościami, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego. Przedmioty ortopedyczne przysługują bezpłatnie lub częściowo odpłatnie (w zależności od rodzaju przedmiotu).

Środki pomocnicze to środki, które ułatwiają w znacznym stopniu, bądź też umożliwiają, funkcjonowanie osoby z niepełnosprawnościami w środowisku społecznym.

W ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w 2022 r. rozpatrzono łącznie 557 wniosków. Udzielono pomocy 232 osobom z niepełnosprawnościami na kwotę 385 200,00 zł w tym 27 niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży na kwotę 86 733,00 zł.

Dofinansowanie przeznaczone zostało do zakupu: pieluchomajtek, cewników, worków, soczewek okularowych, aparatów słuchowych wraz z wkładkami, systemu FM, wózków inwalidzkich, ortez i protez kończyn górnych i dolnych, materacy i poduszek przeciwoleżynowych, gorsetu, balkoników, chodzików, podpórek, kul, chodzików, sensorów insulinowych, aparatów do bezdechu sennego.

3. Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Sprzęt rehabilitacyjny to przedmioty i urządzenia służące do rehabilitacji w warunkach domowych zalecane przez lekarza.

Dofinansowania w 2022 r. udzielono ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego do rehabilitacji w warunkach domowych w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami 6 osobom. Podpisano 6 umów wydatkując kwotę 14 644,00 zł w tym 4 dzieciom kwotę 13 008,00 zł.

Ze środków Funduszu dofinansowano do zakupu: stacjonarnych rowerów rehabilitacyjnych, rotorów, maty rehabilitacyjnej, tunelu, memo gry rehabilitacyjnej, huśtawki, trójnogu, toru, aparatów masujących, komputerów wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem dla dzieci, laptopa wraz z pomocami edukacyjnymi, maty do ćwiczeń, materaca do ćwiczeń, stołu rehabilitacyjnego, kącika sportowego.

4. Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Turnus rehabilitacyjny to zorganizowana forma aktywnej rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych.

W 2022 r. ze środków PFRON dofinansowano pobyt na turnusie rehabilitacyjnym łącznie 158. osobom wydatkując kwotę 242 193,00 zł.

Udzielono dofinansowania 93. dorosłym osobom z niepełnosprawnościami przeznaczając kwotę 155 041,00 zł oraz 17. dzieciom i młodzieży wydatkując na ten cel kwotę 30 687,00 zł. Dodatkowo dofinansowano pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 48. opiekunom osób dorosłych, dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami przeznaczając kwotę 56 465,00 zł.

5. Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom z niepełnosprawnością. Likwidacja tych bariery umożliwia osobom z niepełnosprawnością ruchową sprawniejsze funkcjonowanie zarówno w życiu codziennym, społecznym i zawodowym.

W 2022 r. z dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania skorzystało 7 dorosłych osób z niepełnosprawnościami na łączną kwotę 104 786,00 zł. Środki Funduszu przeznaczono na dostosowanie 4. łazienek do indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zakup 3. schodolazów oraz zakup i montaż dźwigu platformowego zewnętrznego w budynku jednorodzinym wolnostojącym.

Bariery techniczne to bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie z niepełnosprawnością funkcjonowanie społeczne. Likwidacja tej bariery umożliwia osobom niepełnosprawnym sprawniejsze działanie w społeczeństwie jak również poprawia funkcjonowanie takich osób w życiu codziennym.

W ramach likwidacji barier technicznych udzielono wsparcia ze środków PFRON łącznie 19. osobom z niepełnosprawnościami wydając kwotę 79 182,00 zł w tym 3 dzieciom z niepełnosprawnościami na kwotę 11 252,00 zł.

Środki Funduszu przeznaczono na dostosowanie do zakupu: krzesła prysznicowego, taboretów prysznicowych, łóżek ortopedycznych, rowerów rehabilitacyjnych trójkołowych, podnośników transportowo-kąpielowych, napędu do wózka manualnego, stopień z poręczą.

Bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające swobodne porozumiewanie się w przekazywanie informacji. Likwidacja tej bariery umożliwia osobom z niepełnosprawnością sprawniejsze i bardziej swobodne nawiązywanie kontaktów społecznych oraz pozyskiwanie i przekazywanie informacji.

Z dofinansowania skorzystały osoby niepełnosprawne, u których występują ograniczenia uniemożliwiające swobodne porozumiewanie się i przekazywanie informacji.

Dofinansowanie ze środków PFRON likwidacji barier w komunikowaniu się otrzymało 3. dzieci z niepełnosprawnościami w łącznej wysokości 6 513,00 zł.

Środki Funduszu przeznaczono na zakup: zakupu tabletów z aplikacją do alternatywnego komunikowania się.

6. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką, która daje osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej.

W 2022 r. na terenie Białej Podlaskiej funkcjonowały dwa warsztaty terapii zajęciowej:

- 1) Warsztat Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni Inwalidów „ELREMET” z siedzibą przy ul. Prostej 35 w Białej Podlaskiej. Warsztat obejmuje wsparciem terapeutycznym 37 osób niepełnosprawnych, w tym 30 mieszkańców Białej Podlaskiej.

W 2022 r. nastąpiła zmiana jednostki prowadzącej Warsztat, od 1 lipca ubiegłego roku jest to Caritas Diecezji Siedleckiej w Siedlcach. Na działalność Warsztatu wydatkowano ze środków PFRON kwotę 958 152,00 zł.

- 2) Warsztat Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Siedleckiej z siedzibą przy ul. Warszawskiej 15 w Białej Podlaskiej. Warsztat obejmuje terapią 35 osób niepełnosprawnych, w tym 17 mieszkańców Białej Podlaskiej, na którego działalność wydatkowano ze środków PFRON kwotę 906 360,00 zł.

Łącznie na działalność obu warsztatów terapii zajęciowej w 2022 roku przekazano ze środków PFRON kwotę 1 864 512,00 zł.

Działalność funkcjonujących na terenie Białej Podlaskiej warsztatów terapii zajęciowej, zgodnie z art. 10b ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, współfinansowana była w 10% z budżetów samorządów terytorialnych.

Miasto Biała Podlaska w 2022 roku na pokrycie kosztów rehabilitacji 47. mieszkańców miasta przekazało kwotę w wysokości 135 234,51 zł, natomiast powiat bialski na rehabilitację 25. mieszkańców powiatu przekazał kwotę w wysokości 71 933,25 zł.

Dodatkowo w ramach wyżej cyt. ustawy Miasto Biała Podlaska na mocy porozumienia ze Starostą Bialskim pokrywał koszty rehabilitacji dwóch uczestników warsztatu terapii zajęciowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstantynowie, będących mieszkańcami Białej Podlaskiej, przekazując kwotę w wysokości 5 754,66 zł.

7. Współpraca z podmiotami

Pracownicy Działu Pomocy Osobom z Niepełnosprawnościami – sprawy osób niepełnosprawnych w 2022 r. kontynuowali współpracę z **Miejską Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych** oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz

osób niepełnosprawnych, m.in. udzielając osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom informacji o przysługujących uprawnieniach, formach pomocy oraz zasadach korzystania z dofinansowania ze środków PFRON na spotkaniach organizowanych przez stowarzyszenia oraz przekazując informacje o wdrażanych programach.

W 2022 r. kontynuowano współpracę z **Powiatowym Urzędem Pracy w Białej Podlaskiej**, który realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej. Współpraca polegała na przekazywaniu środków PFRON ostatecznym beneficjentom pomocy udzielanej przez PUP, tj. przekazano 75 000,00 zł środków Funduszu, które zostały wykorzystane przez pracodawcę na wyposażenie stanowiska pracy.

8. Specjalistyczne usługi transportowe

Specjalistyczne usługi transportowe realizowane są na podstawie Zarządzenia Nr 160/04 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 14 października 2004 r. w sprawie regulaminu specjalistycznych usług transportowych z późn zm.

W 2022 roku wykonano 670 kursów na kwotę 6 740,00 zł w tym:

a) 578 kursów na kwotę 5 780,00 zł.

- w okresie od stycznia do czerwca 2022 r. z dowozu do szkół skorzystało 6 dzieci z niepełnosprawnościami,
- w okresie od września do grudnia 2022 r. z dowozu do szkół skorzystało 6 dzieci z niepełnosprawnościami.

b) 92 kursy na kwotę 960,00 zł

- w okresie od stycznia do lipca 2022 r. z dowozu skorzystały 3 osoby dorosłe z niepełnosprawnościami.

9. Aktywny samorząd

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2022 r. kolejny raz realizuje programy dofinansowywane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Realizacja Programu obejmuje okres na przełomie lat 2022/2023. Program rozpoczął się 1 marca 2022 r., a jego zakończenie nastąpiło po przesłaniu informacji o stanie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” 2022 r. do PFRON do dnia 15 kwietnia 2023 r.

W 2022 r. kontynuowano realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zgodnie z umową z dnia 23 kwietnia 2018 r. nr AS3/000044/03/D zawartą pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a miastem Biała Podlaska

w sprawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Jednostką organizacyjną realizującą program był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Łączna kwota środków wydatkowanych w 2022 r. to 356 418,08 zł w tym środki związane między innymi na promocję, ewaluację i obsługę w łącznej wysokości 26 671,58 zł.

W ramach Modułu I Obszar A wypłacono w 2022 r. dofinansowanie w wysokości 8 379,00 zł.

W ramach Modułu I Obszar D wypłacono w 2022 r. dofinansowanie w wysokości 6 684,00 zł.

W ramach Modułu I Obszar C wypłacono w 2022 r. dofinansowanie w wysokości 290 878,00 zł.

W ramach Modułu II wypłacono dofinansowanie w wysokości 23 805,50 zł.

Zgodnie z Aneks nr 14 do powyższej umowy w sprawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zawartym w dniu 16 grudnia 2022 r. łączna kwota środków finansowych przekazanych przez PFRON w 2022 r. wyniosła 165 770,45 zł, w tym na:

- Moduł I 130 000,00 zł,
- Moduł II 25 653,00 zł,
- obsługę programu 7 782,65 zł
- promocję programu 1 556,53 zł
- ewaluację programu 778,27 zł

Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

W ramach Modułu I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, złożono 20 wniosków, w tym:

- Moduł I – Obszar A – Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu – złożono 3 wnioski
- Moduł I – Obszar B – Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem

niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych – złożono 1 wniosek

- Moduł I – Obszar C – Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiająca samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym – złożono 4 wnioski
- Moduł I – Obszar C – Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – złożono 6 wniosków
- Moduł I – Obszar C – Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania – złożono 2 wnioski
- Moduł I – Obszar C – Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności – **złożono 1 wniosek**
- Moduł I – Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – złożono 3 wnioski

Liczba podpisanych umów w ramach Modułu I – 19

W ramach Modułu II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi – **złożono 11 wniosków.**

Liczba podpisanych umów M II – 11

Rozpoczęcie naboru wniosków w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2022 roku:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową

wnioski przyjmowane były od dnia 1 marca 2022 r. w trybie ciągłym, jednak nie później niż do dnia 31 sierpnia 2022 r.

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

wnioski przyjmowane są w dwóch cyklach:

cykl I - w okresie od dnia 1 marca 2022 r. (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2021/2022),

cykl II - do dnia 10 października 2022 r. (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2022/2023).

Wypłata przyznanego dofinansowania w ramach powyższych modułów może nastąpić najpóźniej przed dniem złożenia końcowej informacji z wykorzystania środków.

10. Programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność”

W 2022 r. Gmina Miejska Miasta Biała Podlaska przystąpiła do Programu „**Samodzielność-Aktywność-Mobilność!**” adresowany jest on do osób z niepełnosprawnościami, wspierający ich niezależność oraz ułatwiający podejmowanie aktywności zawodowej i społecznej.

Pakiet S-A-M obejmuje m. in. programy:

- „**Dostępne mieszkanie**”- zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych
- „**Mieszkanie dla absolwenta**”- zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności; przedmiotem dofinansowania będą koszty wynajęcia mieszkania.

W 2022 r. nie odnotowano wpływu wniosków za pośrednictwem Systemu Obsługi Wsparcia.

11. Program wyrównywanie różnic między regionami III – Obszar D (likwidacja barier transportowych)

Gmina Miejska Miasta Biała Podlaska przystąpiła również do **Programu wyrównywanie różnic między regionami III – Obszar D** (likwidacja barier transportowych).

„Programu wyrównywania różnic między regionami III”, ma na celu zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych, czy zwiększanie aktywności zawodowej.

Adresatami pomocy w ramach ww. programu obszaru D (likwidacja barier transportowych): są m.in. są jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej. W 2022 r. została podpisana umowa z Caritas Diecezji Siedleckiej na dofinansowanie do zakupu busa dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej z siedzibą przy ul. Warszawskiej 15 w Białej Podlaskiej.

12. Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022

Opieka wytchnieniowa to umożliwienie członkom rodzin lub opiekunom osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności skorzystania z doraźnej i czasowej opieki nad tymi osobami.

Formy realizowanej opieki wytchnieniowej:

a) Pobyt dzienny

- ogólna liczba osób niepełnosprawnych, którym świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego – 123 osób;
- ogólna liczba wykonanych godzin usług opieki wytchnieniowej – 22 607,25;
- łączna kwota środków wykorzystana na realizację Programu – 906 214,65 zł;
- ogólna kwota środków przekazanych przez Wojewodę z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu w tej formie 1 077 120,00 zł.

b) Pobyt całodobowy

- ogólna liczba członków rodzin/opiekunów osób niepełnosprawnych, którym świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego – 10 osób;
- ogólna liczba dni usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego – 129 dni;
- łączna kwota środków wykorzystana na realizację Programu - 54 573,00 zł;
- ogólna kwota środków przekazanych przez Wojewodę z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu w tej formie – 97 104,00 zł.

13. Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022

Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej polega na objęciu wsparciem w formie usług asystenckich osób z niepełnosprawnościami, jako instrumentu pozwalającego na przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu.

- ogólna liczba osób z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności, którym świadczone usługi asystenckie – 134 osoby.

- ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 47 394,00 godzin;
- łączna kwota środków wykorzystana na realizację Programu - 1 891 423,94 zł;
- ogólna kwota środków przekazanych przez Wojewodę z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu w tej formie – 2 291 175,00 zł.

14. Środowiskowy Dom Samopomocy

Dział Pomocy Osobom z Niepełnosprawnościami zajmuje się również nadzorem nad Środowiskowym Domem Samopomocy z siedzibą przy ul. Warszawskiej 15 w Białej Podlaskiej.

Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

VII. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej, Zarządzeniem nr 293/11 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 21 listopada 2011 r. został wyznaczony na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem, jako organizator pieczy zastępczej realizuje zadania na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej, Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Biała Podlaska na lata 2021-2023 przyjętego uchwałą Rady Miasta Biała Podlaska Nr XXVI/61/21 z dnia 3 sierpnia 2021 r.

System pieczy zastępczej, to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych, o których mowa w art. 35 ust. 2, art. 58 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 z późn. zm.).

Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem tworzy zespół specjalistów: 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 2 pedagogów oraz psycholog. Nadzór nad prawidłową pracą działu sprawuje kierownik.

Pracownicy świadczą pomoc oraz udzielają wsparcia rodzinom zastępczym oraz osobom pełnoletnim, które pozostały w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub ją opuściły. Działania, które kierowane są do ww. osób opierają się głównie na:

- bezpośredniej pracy w miejscu zamieszkania rodziny;
- budowaniu relacji opartej na wzajemnym zaufaniu, szacunku oraz partnerstwie.

Kierowanie się tymi wartościami ułatwia współpracę oraz wpływa na prawidłowe określenie celów w konstruowaniu planu pomocy dziecku i indywidualnego programu usamodzielnienia. Dobór adekwatnych narzędzi umożliwiających realizację ustalonych działań oparty jest m.in. na pracy na zasobach poszczególnych członków rodziny oraz z wykorzystaniem modelu Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach. Pracownicy działu kierując się dobrem dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej współpracują z różnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz osobami prywatnymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, realizuje liczne działania, m.in.:

- prowadzeni nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej (RPZ);
- organizuje szkolenia dla kandydatów RPZ;
- zapewnienia rodzinnym formom pieczy zastępczej szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- prowadzeni poradnictwo i terapię dla osób sprawujących RPZ i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- udziela wsparcia psychologiczno – pedagogicznego osobom sprawującym RPZ, rodzicom biologicznym oraz dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej.

1. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza

Organizowanie pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny. Zgodnie z ustawą, piecza zastępcza sprawowana jest w formie:

- 1) rodzinnej,
- 2) instytucjonalnej.

Pieczka zastępcza zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka - opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym,
- 2) przygotowanie dziecka do:

- a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia;
  - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki;
  - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Pieczą zastępczą jest swego rodzaju terminową usługą na rzecz dziecka, które nie może się wychowywać w swojej biologicznej rodzinie. Docelowo dziecko ma uzyskać stałą opiekę poprzez powrót do rodziców biologicznych, jeśli ich funkcjonowanie uległo poprawie i nie zagraża dziecku, albo poprzez adopcję.

Formy rodzinnej pieczy zastępczej

- 1) rodzina zastępcza spokrewniona – utworzona przez małżonków lub osobę niepozostającą w związku małżeńskim będących wstępnymi (dziadkowie, pradziadkowie) lub rodzeństwem dziecka,
- 2) niezawodowa – utworzona przez małżonków lub osobę niepozostającą w związku małżeńskim niebędących wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- 3) zawodowa:
  - a) zawodowa,
  - b) pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego,
  - c) specjalistyczna.

W 2022 r. na terenie Miasta Biała Podlaska funkcjonowało łącznie 66 rodzin zastępczych, z tego 2 rodziny zastępcze niezawodowe ustanowione przez polski Sąd w osobach obywaterek Ukrainy. Łącznie w rodzinach przebywało 114 dzieci (w tym 6 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością).

Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione – 40, w których wychowywało się 55 dzieci.

Inną grupę rodzin stanowiły rodziny zastępcze niezawodowe. W 20 rodzinach zastępczych niezawodowych wychowywało się 33 dzieci.

Ponadto w Mieście Biała Podlaska funkcjonowało 6 rodzin zastępczych zawodowych, oraz 1 rodzinny dom dziecka:

- 1) 1. rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywało 3 dzieci,
- 2) 1. rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna, w której przebywało 3 dzieci,
- 3) 4. rodziny zastępcze zawodowe, w których przebywało 14 dzieci, w tym 12 dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska i 2 dzieci pochodzących z terenu innych powiatów.
- 4) 1 rodzinny dom dziecka, w którym przebywa 6. dzieci, w tym 1. z innego powiatu.

W 2022 r. 8. wychowanków wychowujących się w rodzinach zastępczych ukończyło 18 r. ż., w tym 6. zadeklarowało pozostanie w tych rodzinach i 2 opuściło dotychczasową rodzinę zastępczą.

Zgodnie z postanowieniami Sądu, w 2022 r. w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Biała Podlaska zostało umieszczonych 22 dzieci, z tego:

- 1) 13 pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska:
  - a) 6 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych;
  - b) 5 dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych;
  - c) 2 dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych;
- 2) 3 pochodzących z terenu innych powiatów:
  - a) 3 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 3) 6 dzieci, obywateli Ukrainy.

Na podstawie postanowienia Sądu, 3 dzieci pochodzących z Białej Podlaskiej zostało umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów.

Powody i liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Lp.	Wyszczególnienie	W rodzinach spokrewnionych	W rodzinach zastępczych niezawodowych	W rodzinach zastępczych zawodowych, w tym			W rodzinnym domu dziecka
				ogółem	pogotowie opiekuńcze	rodzina specjalistyczna	
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	51	25	11	0	3	6
1.1.	sieroctwa	2	2	0	0	0	0
1.2.	pólsieroctwa	4	1	0	0	0	0
1.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	29	8	1	0	2	4
1.3.1	od alkoholu	28	7	1	0	2	4
1.4.	przemocy w rodzinie	1	0	0	0	0	0
1.5.	bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	9	10	9	0	0	2
1.6.	niepełnosprawność i co najmniej jednego z rodziców	0	0	0	0	0	0
1.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	1	1	0	0	0	0
1.8.	ubóstwa	0	0	0	0	0	0
1.9.	bezrobocia	0	0	0	0	0	0
1.10.	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0	0
1.11.	pobyty za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0	0	1	0	0	0
1.12.	inne	5	3	0	0	1	0
2.	Dzieci cudzoziemców	0	6	0	0	0	0
3.	Małoletnie matki	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli wynika, iż najczęstszym powodem umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej było uzależnienie od alkoholu rodziców oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Pobyt dzieci w pieczy zastępczej jest w większości przypadków niestety pobyt długofalowym powyżej 3 lat. Szczegółowe dane w poniższej tabeli.

Pobyt w pieczy zastępczej

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	51	2	5	3	9	6	26
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	31	3	8	0	8	2	10
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	11	0	0	0	0	4	7
3.1.	pogotowia rodzinnego	0	0	0	0	0	0	0
3.2.	specjalistyczną	3	0	0	0	0	1	2
4.	Rodzinne domy dziecka	6	0	0	0	0	1	5
5.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze, z tego pełniące funkcję:	0	0	0	0	0	0	0
5.1.	socjalizacyjną	0	0	0	0	0	0	0
5.2.	interwencyjną	0	0	0	0	0	0	0
5.3.	specjalistyczno-terapeutyczną	0	0	0	0	0	0	0
5.4.	rodzinną	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze dzielą się na:

- 1) interwencyjne,
- 2) socjalizacyjne,
- 3) specjalistyczno-terapeutyczne,
- 4) rodzinne.

Podstawą skierowania do placówki jest orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej albo wniosek rodziców lub opiekunów prawnych o umieszczeniu dziecka w placówce. Na terenie miasta Biała Podlaska nie funkcjonuje żadna placówka opiekuńczo-wychowawcza.

W 2022 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie kraju przebywało 26 dzieci z terenu Miasta Biała Podlaska:

- a) 8 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo -wychowawczych na terenie powiatu bialskiego,
- b) 6 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu krasnostawskiego,
- c) 2 dzieci przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu biłgorajskiego,
- d) 3 dzieci przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu kraśnickiego,
- e) 3 dzieci przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu lubelskiego,
- f) 4 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu sokołowskiego.

2. Osoby usamodzielniane

Osoba pełnoletnia opuszczająca rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, socjalizacyjny, zakład poprawczy, zostaje objęta indywidualnym programem usamodzielnienia, określającym sposób uzyskania przez tę osobę wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz pomocy w podjęciu zatrudnienia. Ponadto ww. osoby mogą ubiegać się o przyznanie pomocy na:

- 1) kontynuowanie nauki,
- 2) usamodzielnienie,
- 3) zagospodarowanie,
- 4) udziela się pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Wydatki na osoby usamodzielniane zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Lp.	Wyszczególnienie	Rodziny zastępcze spokrewnione		Rodziny zastępcze niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe		Rodzinny dom dziecka		Placówki opiekuńczo-wychowawcze	
		Liczba świadczeń	kwota	Liczba świadczeń	kwota	Liczba świadczeń	kwota	Liczba świadczeń	kwota	Liczba świadczeń	kwota
1	Kontynuowanie nauki	56	31713	23	13453	5	2641	0	0	85	49317
2	Usamodzielnienie	2	7651	2	15678	3	23136	0	0	1	7839
3	Zagospodarowanie	1	1695	2	3564	3	5157	0	0	3	8843

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Białej Podlaskiej

3. Wydatki na realizację zadań własnych powiatu

3.1. Placówki opiekuńczo - wychowawcze - rozdział 85510

Na pomoc osobom pełnoletnim kontynuującym naukę, usamodzielnienie i zagospodarowanie, po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, młodzieżowego ośrodka wychowawczego lub zakładu poprawczego oraz utrzymanie dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów zaplanowano kwotę – **577 750,00 zł**.

W okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę **474 459,49 zł**, z przeznaczeniem na:

1. Pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki dla 13 wychowanków w kwocie **49 316,75 zł**.
2. Pomoc na zagospodarowanie dla 3 wychowanków w kwocie **8 843,00 zł**.
3. Pomoc na usamodzielnienie dla 1 wychowanki w kwocie **7 839,00 zł**.
4. Zakup usług przez JST od innych JST – wydatki na pokrycie kosztów utrzymania 9 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innych powiatów wydatkowano kwotę **408 460,74 zł** z tego:
  - a) 51 900,00 zł na utrzymanie 1 dziecka przebywającego w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu krasnostawskiego
  - b) 57 600,00 zł na utrzymanie 4 dzieci przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu sokołowskiego
  - c) 266 735,08 zł na utrzymanie 2 dzieci przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu lubelskiego

- d) 32 225,66 zł na utrzymanie 2 dzieci przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu bialskiego

3.2. Rodziny zastępcze - rozdział 85508

W rozdziale tym ujmuje się wydatki, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 z późn. zm.), na rodziny zastępcze i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Na realizację zadań zaplanowano kwotę **2 552 412,00** zł, w tym:

W okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę **2 295 553,32** zł, w tym:

1. świadczenia na rzecz osób fizycznych w wysokości **1 023 981,52** zł (919 293,95 zł św. RZ + 104 687,57 zł KN) obejmowały:
  - a) pomoc pieniężną 11 osobom kontynuującym naukę po opuszczeniu rodziny zastępczej w wysokości **47 806,64** zł,
  - b) pomoc na usamodzielnienie dla 7 wychowanków w łącznej wysokości **46 465,00** zł,
  - c) pomoc na zagospodarowanie dla 6 wychowanków w wysokości **10 415,93** zł,
  - d) świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 87 dzieci wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności, wypłacone rodzinom zastępczym spokrewnionym, niezawodowym, zawodowym, rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej, prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz rodzinie pomocowej w łącznej wysokości **886 373,90** zł,
  - e) jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka dla 6 dzieci przebywających w rodzinie zastępczej zawodowej i niezawodowej w łącznej wysokości **3 500,00** zł,
  - f) jednorazowe świadczenie na pokrycie wydatków z powodu zdarzeń losowych lub innych mających wpływ na jakość sprawowanej opieki dla 3 rodzin zastępczych w łącznej wysokości **2 550,00** zł,
  - g) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka dla 22 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych i spokrewnionych w łącznej wysokości **8 800,00** zł,
  - h) środki finansowe dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka na utrzymanie domu jednorodzinnego w łącznej wysokości **14 570,05** zł,
  - i) środki finansowe dla rodziny zastępczej zawodowej na pokrycie kosztów

niezbędnego remontu w domu jednorodzinnym w łącznej wysokości **3 500, zł**.

2. Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w wysokości **870 743,09 zł** z tego:
  - a) 1 zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, 1 rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej, 1 prowadzącemu rodzinny dom dziecka, 4 rodzinom zastępczym zawodowym, rodzinie pomocowej oraz 3 osobom zatrudnionym do pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego i pomocy w sprawowaniu opieki przy dzieciach umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinnym domu dziecka oraz 3 osobom zatrudnionym do pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego i pomocy w sprawowaniu opieki przy dzieciach umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych – wydatkowano łącznie kwotę **406 446,53 zł**,
  - b) Pracownikom Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem (8,5 etatu: kierownik, 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny do 31 sierpnia 2022 r., psycholog i 2 pedagogów z czego 1 od 05.09.2022 r.) w łącznej kwocie **464 296,56 zł**. Wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 66 rodzin, w których przebywało 114 dzieci, w tym 23 pełnoletnich wychowanków, którzy uzyskali pełnoletniość i nadal pozostali w rodzinach zastępczych.
3. W okresie sprawozdawczym na realizację zadań statutowych wydatkowano kwotę **400 046,38 zł**, które obejmowały:
  - odpis na ZFŚS, delegacje służbowe, szkolenie pracowników, badania okresowe, zakup materiałów biurowych i wyposażenia niezbędnego do pracy, usługi pocztowe, telekomunikacyjne, stolarskie, przewóz osób, licencje użytkowanych programów, działania promujące rodzicielstwo zastępcze, utrzymanie budynku przeznaczonego na rodzinny dom dziecka przy ul. Kolejowej 21, opłaty związane z utrzymaniem budynku przy ul. Piłsudskiego 15 na potrzeby Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem, w łącznej wysokości **85 741,71 zł**,
  - zakup usług od innych JST – wydatki z tytułu umieszczenia 1 dziecka pochodzącego z terenu powiatu łukowskiego, umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej na terenie Miasta Biała Podlaska, w wysokości **9 725,00 zł**,
  - zakup usług od innych JST – wydatki z tytułu umieszczenia 7 dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska, umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu bialskiego, oraz 4 z terenu powiatu bialskiego umieszczonych na terenie Miasta Biała Podlaska w łącznej wysokości **211 889,19 zł**,

- zakup usług od innych JST – wydatki z tytułu umieszczenia dziecka pochodzącego z terenu Miasta Biała Podlaska, umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej na terenie powiatu kolskiego w wysokości **17 861,10 zł**,
  - zakup usług od innych JST – wydatki z tytułu umieszczenia 2 dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska, umieszczonych w rodzinie zastępczej spokrewnionej na terenie powiatu nowodworskiego, w wysokości: **7 413,68 zł**,
  - zakup usług od innych JST – wydatki z tytułu umieszczenia 3 dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska, umieszczonych w rodzinie zastępczej niezawodowej na terenie m.st. Warszawy, w wysokości: **67 415,70 zł**.
4. Na świadczenia wynikające z przepisów BHP (refundacja zakupu odzieży ochronnej) wydatkowano kwotę **3 355,00 zł**.
5. Na programy finansowane z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej – wynagrodzenie i pochodne od wynagrodzeń personelu merytorycznego – 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy brali udział w Projekcie pod tytułem „Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska” na kwotę **4 244,35 zł**. W ramach upowszechniania rodzinnej pieczy zastępczej:
- koordynatorzy prowadzili dyżury dla osób zainteresowanych tematyką rodzicielstwa zastępczego,
  - przeprowadzane były wizyty w środowisku rodzinnym rodziny zastępczej,
  - koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej prowadzili działania mające na celu pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych, których efektem było zorganizowanie grupy (5 osób), która następnie uczestniczyła w szkoleniach w ramach projektu.

3.3. Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione - rozdział 85220

W rozdziale tym zaplanowano wydatki na realizację zadań statutowych, obejmujące utrzymanie mieszkania chronionego dla osób opuszczających rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze i kontynuującym naukę oraz innym osobom będącym w kryzysie w wysokości **17 500,00 zł**.

W okresie sprawozdawczym w mieszkaniu chronionym mieszkało 4 pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili rodzinną pieczę zastępczą oraz 1 osoba będąca w kryzysie.

Na utrzymanie mieszkania chronionego wydatkowano kwotę **14 849,40** zł, z przeznaczeniem na opłaty za wynajmowane mieszkanie chronione (czynsz, centralne ogrzewanie, woda, ścieki, energia elektryczna, gaz, śmieci, telewizja kablowa oraz zakup wyposażenia).

4. Wydatki bieżące na realizację przez powiat zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami

Rozdział 85508 – rodziny zastępcze – „dodatek wychowawczy”

W okresie sprawozdawczym zaplanowano kwotę **183 517,00** zł, z czego wydatkowano kwotę **183 428,10** zł w tym na dodatki wychowawcze **181 611,10** zł + 1% na koszty obsługi **1 817,00** zł. Udzielono pomocy 47 rodzinom zastępczym jako dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego 500+ dla 76 dzieci umieszczonych w tych rodzinach.

5. Wydatki bieżące na zadania wspólne realizowane przez powiat w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego

Rozdział 85508 – rodziny zastępcze

Na podstawie porozumień zawartych między jednostkami samorządu terytorialnego zaplanowano wydatki w kwocie **366 282,00** zł, w tym: na pomoc pieniężną rodzinom zastępczym z Białej Podlaskiej na dzieci pochodzące z innych powiatów przebywające w tych rodzinach – **305 258,00** zł oraz wynagrodzenie i pochodne od wynagrodzeń **61 024,00** zł.

W okresie sprawozdawczym z tytułu wypłaconej pomocy pieniężnej rodzinom zastępczym z Białej Podlaskiej i osobom zatrudnionym do pomocy na dzieci pochodzące z innych powiatów wydatkowano łącznie **258 983,83** zł, w tym:

- 1) Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzenia w wysokości **57 258,88** zł, z tego:
  - dla rodziny zastępczej zawodowej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu lubelskiego – **29 576,93** zł,
  - dla rodziny zastępczej zawodowej, przekształconej następnie w rodzinny dom dziecka, w której przebywa 1 dziecko z Miasta Chełm oraz osoby zatrudnionej w nim do pomocy – **11 051,21** zł,
  - 1 osoby zatrudnionej do pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego i w sprawowaniu opieki przy 3 dzieci z m.st. Warszawy, umieszczonych w rodzinie zastępczej niezawodowej – **16 630,74** zł.
- 2) Świadczenia na rzecz osób fizycznych w wysokości **201 724,95** zł, z tego:
  - a) świadczenia z przeznaczeniem na utrzymanie w 16 dzieci przebywających w rodzinach

zastępczych:

- a) 7 dzieci z powiatu bialskiego w wysokości **76 985,46 zł**,
- b) 3 dzieci z m.st. Warszawa w wysokości **43 419,45 zł**,
- c) 2 dzieci z powiatu lubelskiego w wysokości **27 078,00 zł**,
- d) 1 dziecko z powiatu ryckiego w wysokości **13 978,00 zł**,
- e) 1 dziecko z powiatu łosickiego w wysokości **13 978,00 zł**,
- f) 1 dziecko z powiatu nowodworskiego w wysokości **9 225,00 zł**,
- g) 1 dziecko z miasta Chełm w wysokości **17 061,04 zł**.

Rozdział 85395 – pozostała działalność; finansowanie zadań w zakresie polityki społecznej ze środków pochodzących z Funduszu pomocy

1. Na finansowanie pobytu dzieci – obywateli Ukrainy umieszczonych w polskim systemie pieczy zastępczej, zgodnie z art. 27 ust. 17 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, zaplanowano kwotę **49 266,00 zł**, z czego wydatkowano 49 264,48 zł:
  - na pokrycie kosztów utrzymania 6 dzieci umieszczonych na podstawie postanowień polskiego sądu w 2 rodzinach zastępczych niezawodowych ustanowionych w osobach obywaterek Ukrainy, kwotę 36 130,26 zł,
  - na zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, kwotę 13 134,22 zł.

Na zatrudnienie osoby do pomocy dla opiekuna tymczasowego oraz finansowanie zadań związanych z prowadzeniem ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy, zgodnie z art. 25 ust. 21 i ust. 25a ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, zaplanowano kwotę 7 376,00 zł, z czego wydatkowano 7 375,20 zł:

- na zatrudnienie tłumacza do pomocy opiekunom tymczasowym małoletnich, którzy przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybyli wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę, kwotę 7 180,20,
- finansowanie zadań związanych z prowadzeniem ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy – wynagrodzenie pracownika, kwotę 195,00 zł.

Na koszty obsługi dla powiatu zgodnie z art. 26 ust. 4f w związku z ust. 4c ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na

terytorium tego państwa, zaplanowano kwotę 1 083,00 zł, z czego wydatkowano 1 062,67 zł – wynagrodzenie pracownika (koszty obsługi dla powiatu wynoszące 2% wartości świadczeń rodzinnych wraz z dodatkiem, świadczeń wychowawczych oraz świadczeń dobry start, na łączną kwotę 53 133,50 zł, przekazanym opiekunom tymczasowym 13 małoletnich, którzy przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybyli wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę – wynagrodzenie pracownika.

6. Wolontariat i rodziny pomocowe

W roku 2022 w ramach wsparcia rodzin zastępczych oraz dzieci w nich przebywających, Dział Opieki Nad Rodziną i Dzieckiem podpisał 4 nowe porozumienia o współpracy z wolontariuszami. Kontynuował także dotychczasową współpracę z placówką szkolną – Zespołem Szkół Zawodowych nr 1 w Białej Podlaskiej.

Zgodnie z oczekiwaniami i zgłoszonym przez rodziny zastępcze zapotrzebowaniem, działania wolontariuszy obejmowały pomoc w zakresie udzielania korepetycji, odrabiania lekcji, nadrabiania zaległości szkolnych, głównie z matematyki i języka angielskiego. Zajęcia organizowane były stacjonarnie, co dwa tygodnie oraz w trybie on-line. Z pomocy wolontariuszy skorzystało łącznie 10 dzieci z rodzin zastępczych.

W odpowiedzi na wskazane przez koordynatorów potrzeby, dotyczące nauki rodziców zastępczych obsługi komputera od podstaw, niwelowania trudności związanych z poruszaniem się po Platformie Usług Elektronicznych, szczególnie PUE ZUS, składaniem wniosków i dodawaniem niezbędnych załączników, założeniem e-maila, instalowaniem i korzystaniem z aplikacji e-dziennik, napisaniem pisma z użyciem edytora tekstu czy też przeglądaniem interesujących wiadomości i wyszukiwaniem informacji w Internecie, nawiązano współpracę z Akademią Białą Nauk Stosowanych im. Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Uczelnia zorganizowała bezpłatne szkolenie komputerowe, z którego skorzystało 10 opiekunów zastępczych.

Na wniosek rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka udziela się im wsparcia przez rodziny pomocowe. W przypadku czasowego niesprawowania przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka opieki nad dzieckiem np. w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniu, pobytem w szpitalu bądź innymi nieprzewidzianymi trudnościami lub zdarzeniami losowymi, piecza zastępcza nad małoletnimi dziećmi może zostać powierzona rodzinie pomocowej. Czas pobytu dziecka w rodzinie pomocowej nie może przekroczyć 2 miesięcy. Podstawą umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej jest

umowa między starostą, a rodziną pomocową. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej o zawartej umowie niezwłocznie zawiadamia sąd.

Pełnienie funkcji rodziny pomocowej może być powierzone:

- 1) rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka,
- 2) małżonkom lub osobie niepozostającej w związku małżeńskim przeszkolonym do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

Rodzina pomocowa nie wspiera rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka w określonych pracach, lecz zastępuje te podmioty, przejmując pełną odpowiedzialność za powierzone im dzieci. Wsparcie w formie rodziny pomocowej przysługuje wszystkim formom rodzinnej pieczy zastępczej, a zatem rodzinom zastępczym zawodowym, niezawodowym, spokrewnionym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka, w sytuacjach wskazanych przez ustawodawcę, ale również w sytuacjach nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych.

Rodzinie pomocowej przysługują świadczenia, jakie otrzymuje na dziecko rodzina zastępcza bądź prowadzący rodzinny dom dziecka, w wysokości proporcjonalnej do długości pobytu małoletniego w danej rodzinie pomocowej. Ponadto, za pełnienie funkcji rodziny pomocowej, rodzina zastępcza zawodowa oraz prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymuje świadczenie w wysokości 20 % otrzymywanego wynagrodzenia miesięcznie.

W 2022 r. rodziny zastępcze korzystały ze wsparcia 2 rodzin pomocowych.

7. Promocja rodzicielstwa zastępczego

W 2022 r., dzięki wsparciu darczyńców, zorganizowano spotkanie integracyjne z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego „2 ŻYWIOŁY” w Studziance. Wydarzenie odbyło się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta. W spotkaniu wzięło udział ponad 100 osób, była to okazja do dzielenia się doświadczeniami, poczucia wspólnoty, scalenia i umocnienia środowiska pieczy zastępczej.

Dzięki partnerom medialnym, publikacjom w mediach społecznościowych, relacjom ze spotkań, możliwe było przybliżenie mieszkańcom miasta Biała Podlaska wizerunku rodzin zastępczych.

Przez cały rok rozwijany był profil Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem na Facebooku, na którym publikowaliśmy istotne informacje dotyczące rodzicielstwa zastępczego. N profilu przedstawiane były relacje z organizowanych przedsięwzięć.

Rozpowszechniano informacje dotyczące korzyści, jakie płyną z bycia rodziną zastępczą oraz na jakie wsparcie może liczyć osoba podejmująca się roli opiekuna zastępczego ze strony Organizatora Pieczy Zastępczej.

Upowszechniano informacje o możliwościach pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz naborze na szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze na stronie internetowej MOPS, Facebooku oraz w lokalnych mediach;

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej propagował informacje dotyczące pełnienia funkcji opiekuna zastępczego i przybliżył rolę organizatora pieczy zastępczej podczas otwartego wykładu w bialskiej Państwowej Szkole Wyższej.

W grudniu 2022 r. rozpoczęto wspólnie z dwoma bialskimi przedszkolami oraz szkołą podstawową organizację projektu wspierającego dzieci i opiekunów pieczy zastępczej – "Aniołkowe Granie". Dzięki czemu mieliśmy możliwość propagowania idei rodzicielstwa zastępczego wśród dzieci, młodzieży, rodziców i placówek edukacyjnych.

Podjęte działania wpływają na wzrost świadomości wśród lokalnej społeczności na temat rodzicielstwa zastępczego.

Najlepszą i najważniejszą formą promocji i informacji o rodzicielstwie zastępczym są same rodziny zastępcze. Ich zdanie, postawa oraz osobiste zaangażowanie przynoszą największe efekty.

Publikacje w mediach społecznościowych relacji ze spotkań integracyjnych rodzin zastępczych, wyjazdów, wspólnego spędzania czasu, buduje dobry wizerunek tej ważnej roli w społeczności. Miłe wspomnienia jakie rodziny przekazują po spotkaniach swoim bliskim i znajomym, powodują, że lepiej postrzegają oni funkcje rodzin zastępczych.

8. Działania skierowane do rodzin zastępczych

W 2022 r. podjęto szereg działań skierowanych do rodzin zastępczych:

- 1) zorganizowano kurs obsługi komputera, którego celem była pomoc w swobodnym poruszaniu się po świecie on-line osobom, dla których świat Internetu jest wciąż niejasny,
- 2) dzieciom, które nie radzą sobie z trudnymi emocjami, z funkcjonowaniem wśród rówieśników zapewniono zajęcia socjoterapii,
- 3) przez cały rok szkolny 2021/2022 oraz początek 2022 r. kontynuowana była współpraca z wolontariuszami, którzy wspierali dzieci z rodzin zastępczych w nauce,
- 4) przy współpracy z Kuratorium Oświaty, 12 dzieci z pieczy zastępczej skorzystało z bezpłatnego wyjazdu wakacyjnego do Korbielowa,

- 5) Organizator zapewnił wspólne wyjścia dla rodzin zastępczych do kina na wybrane seanse filmowe,
- 6) dzięki zaangażowaniu Prezydenta Miasta Biała Podlaska 2 dzieci z rodzin zastępczych otrzymało rowery.

9. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

W 2022 r. odbyło się szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w którym wzięło udział 5 osób, 2 małżeństwa oraz 1 osoba samotna. Kwalifikacje otrzymało 1 małżeństwo.

Szkolenie organizowane było w ramach projektu „Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla Mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska”, a prowadzone przez Fundację Rodzina Plus. Szkolenie realizowane było w wymiarze 60 godzin dydaktycznych, w tym 10 godzin praktyk, na podstawie Programu Szkoleniowego „Rodzina Plus” dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej zatwierdzonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej decyzją nr 3/2020/RZ z dnia 2 kwietnia 2020 roku.

W ramach szkolenia omówiono:

1. Główne założenia Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Elementy prawa rodzinnego. Przystosowanie.
3. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza.
4. Procedura kwalifikacyjna kandydatów na rodziców/opiekunów zastępczych.
5. Wiedza i umiejętności rodziców/opiekunów zastępczych.
6. Zasady finansowania rodzin sprawujących pieczę zastępczą.
7. Twoja rodzina a piecza zastępcza. Wpływ pieczy zastępczej na środowisko rodziny zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci naturalnych kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.
8. Analiza potencjału rodziny i jej motywacji do sprawowania pieczy zastępczej.
9. Znaczenie rodziny naturalnej w życiu dziecka.
10. Współpraca osób i instytucji – uczestników procesu pieczy zastępczej.
11. Fazy rozwoju dziecka – rozwój oczekiwany i zaburzony.
12. Podstawy wiedzy o rozwoju fizjologicznym i zdrowiu dziecka.
13. Zagadnienia przeżywania i radzenia sobie ze stratą (rodzic – dzieci).
14. Kształtowanie się więzi w rodzinach zastępczych/adopcyjnych.

15. Zagadnienia z zakresu praw dziecka – problemy dzieci poza rodziną naturalną.
16. Poznanie i znaczenie historii dziecka. Budowanie poczucia własnej wartości.
17. Przemoc w rodzinie. Rodzaje i formy przemocy.
18. Uzależnienia i ich wpływ na dziecko i rodzinę.
19. Metody postępowania z dzieckiem przejawiającym zaburzenia zachowania i emocji oraz mających trudności w funkcjonowaniu społecznym.
20. Dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS).
21. Zwiększenie kompetencji wychowawczych przyszłych rodziców/ opiekunów zastępczych zawodowych – ćwiczenia oparte na Szkole dla Rodziców i Wychowawców.
22. System wsparcia rodzin zastępczych.
23. Usamodzielnienie wychowanków – na podstawie doświadczenia własnego specjalistycznej rodziny zastępczej.
24. Kształtowanie umiejętności rozstania się z dzieckiem w rodzinie zastępczej długo i/lub krótkoterminowej. Jak powiedzieć „żegnaj”.

Dodatkowo przeprowadzono badanie psychologiczne, wywiad pedagogiczny i środowiskowy z 1 osobą, posiadającą zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, która z przyczyn zdrowotnych w poprzednich latach pomimo posiadanej kwalifikacji na rodzinę zastępczą niezawodową nie mogła przyjąć pod opiekę dzieci.

10. Inne działania wynikające z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny

1. Ustalenie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej – rodzice biologiczni zobowiązani są do ponoszenia odpłatności za pobyt swoich dzieci w pieczy zastępczej. Do odpłatności zobowiązani są również rodzice, którzy zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej lub którym władza została zawieszona albo ograniczona.

Szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odraczania terminów płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej zostały określone w Uchwale nr XXII/27/21 Rady Miasta Podlaska z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W 2022 r. wydano 75 decyzji odstępujących od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej oraz 1 ustalająca odpłatność.

2. W związku z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej złożono 15 pozwów o zasądzenie alimentów od rodziców biologicznych.

3. W 2022 r. organizator rodzinnej pieczy zastępczej złożył 3 wnioski o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej.

4. Specjalistyczne wsparcie: w ramach projektu „Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla Mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska” przygotowano m.in. działania skierowane dla rodzin zastępczych. W 2022 r. w warsztatach psychologicznych udział wzięło 20 rodziców zastępczych.

Ponadto w 2022 r. psycholog zatrudniony w Ośrodku udzielił 37 członkom rodzin zastępczych porad. Wydano 6 diagnoz QEEG oraz przeprowadzono – 51 sesji Biofeedback u 6 dzieci i młodzieży. Psycholog wydał 24 opinie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i osobom pełniącym funkcję rodziny zastępczej, oraz 2 opinie diagnostyczne dla 2 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

11. Asystenci rodziny

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracownik socjalny, za zgodą rodziny, kieruje wnioskiem do Dyrektora MOPS, który przydziela rodzinie asystenta rodziny. Ponadto zgodnie z art. 109 § 2 pkt 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, sąd opiekuńczy może zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny.

Zadaniem asystenta rodziny jest pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci, wsparcie w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz praca z rodzicami biologicznymi, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w celu przywrócenia pełnej władzy rodzicielskiej.

W 2022 r. 6. asystentów rodziny wsparciem objęło łącznie 108 rodzin. Spośród tych rodzin, 85 do współpracy z asystentem rodziny zobowiązał Sąd Rodzinny, zaś pozostałe rodziny asystą objęte zostały na wniosek pracownika socjalnego.

W okresie sprawozdawczym z 25. rodzinami zakończona została współpraca m.in.:

- z uwagi na osiągnięcie celów – 17 rodzin,
- zaprzestanie współpracy przez rodzinę – 7 rodzin,
- z uwagi na brak efektów – 1 rodzina

Do zadań asystentów rodziny należało:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Plan pracy obejmował zakres realizowanych zadań, których celem było przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych.
- asystenci udzielali pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi, wspierali aktywność społeczną rodzin.
- Podejmowali ponadto działania interwencyjne i zaradcze w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.
- Współpracowali z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny tj. m. in. placówkami edukacyjnymi, służbą zdrowia, kuratorami i sądami.

12. Zadania wynikające z realizacji ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa

Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem realizował zadania wynikające z art. 25, art. 25a, art. 26 oraz art. 27 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa, m.in.:

- z urzędu do Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej zostały złożone 2 wnioski o ustanowienie opiekuna tymczasowego dla małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przed przybyciem do Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i wraz z opiekunem przybyli do Polski po 24.02.2022 r.;
- w imieniu i na rzecz opiekunów tymczasowych, którzy przed przybyciem do Polski na terenie Ukrainy byli rodziną zastępczą, upoważniony pracownik działu, złożył drogą elektroniczną poprzez portal PUE ZUS wnioski o świadczenie dobrego startu, świadczenie wychowawcze na okres zasiłkowy 2021/2022 oraz 2022/2023;
- podjęto działania w kierunku ustanowienia 2 rodzin zastępczych niezawodowych w osobach obywateli Ukrainy. Ww. rodziny postanowieniem Sądu zostały ustanowione rodzinami zastępczymi dla 6 małoletnich dzieci z Ukrainy;
- prowadzono ewidencję małoletnich dzieci, którzy przybyli do Polski bez opieki oraz dzieci które przed przybyciem były umieszczone w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy.

W związku z realizacją powyższych zadań poniesione zostały koszty, finansowane ze środków pochodzących z Funduszu pomocy:

- 1) Na finansowanie pobytu dzieci – obywateli Ukrainy umieszczonych w polskim systemie pieczy zastępczej, zgodnie z art. 27 ust. 17 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, zaplanowano kwotę **49 266,00** zł, z czego wydatkowano 49 264,48 zł:
  - na pokrycie kosztów utrzymania 6 dzieci umieszczonych na podstawie postanowień polskiego sądu w 2 rodzinach zastępczych niezawodowych ustanowionych w osobach obywaterek Ukrainy, kwotę 36 130,26 zł,
  - na zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, kwotę 13 134,22 zł.
- 2) Na zatrudnienie osoby do pomocy dla opiekuna tymczasowego oraz finansowanie zadań związanych z prowadzeniem ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy, zgodnie z art. 25 ust. 21 i ust. 25a ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, zaplanowano kwotę 7 376,00 zł, z czego wydatkowano 7 375,20 zł:
  - na zatrudnienie tłumacza do pomocy opiekunom tymczasowym małoletnich, którzy przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybyli wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę, kwotę 7 180,20 zł,
  - finansowanie zadań związanych z prowadzeniem ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy - wynagrodzenie pracownika, kwotę 195,00 zł.
- 3) Na koszty obsługi dla powiatu zgodnie z art. 26 ust. 4f w związku z ust. 4c ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, zaplanowano kwotę 1 083,00 zł, z czego wydatkowano 1 062,67 zł:
  - na koszty obsługi dla powiatu wynoszące 2% wartości świadczeń rodzinnych wraz z dodatkiem, świadczeń wychowawczych oraz świadczeń dobry start, na łączną kwotę 53 133,50 zł, przekazanych opiekunom tymczasowym 13 małoletnich, którzy przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybyli wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę – wynagrodzenie pracownika.

VIII. Realizacja świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego, wychowawczych, dodatków mieszkaniowych i energetycznych

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, zasiłek dla opiekuna, jednorazowe świadczenie „Za życiem” oraz świadczeń wychowawczych realizowane są w Dziale Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych. Są to zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Ogółem wypłacono świadczenia na kwotę 41 353 215,31 zł.

1. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom :

- do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2018 r. poz. 2094 z późn. zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
  - w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art. 139n ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z członkami rodzin, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający 9

miesiący, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,

- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 151 lub art. 151b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych,
  - w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach
  - z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczeniami rodzinnymi przyznawanymi przez tutejszy Ośrodek są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- 4) świadczenie rodzicielskie.

1.1. Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę lub dochód osoby uczącej się nie przekracza 674 zł, a w przypadku rodziny z dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności nie przekracza 764 zł.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,

- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim,
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej,
- osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- pełnoletnie dziecko albo osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje również, jeśli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, chyba że:

- rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznan,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
- sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka.

Z tytułu przyznanych zasiłków rodzinnych (24 336 świadczeń) wypłacono kwotę 2 780 546,08 zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowania dziecka,
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,

- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Z tytułu przyznanych dodatków do zasiłku rodzinnego (10 312 świadczeń) wypłacono kwotę 1 288 014,60 zł.

Łącznie w 2022 r. wydano 1281 decyzji w sprawie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego i wypłacono kwotę 4 068 560,68 zł.

1.2. Świadczenia opiekuńcze

1.2.1. Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego,
- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie

W 2022 r. wydano 382 decyzje w sprawie ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego i wypłacono kwotę 2 367 382,92 zł (11 015 świadczeń).

1.2.2. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

W celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze

wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 620 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1. osoba sprawująca opiekę:
  - ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno – rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego,
  - ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
  - legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
2. osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
3. na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
4. na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
5. na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów

zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W 2022 r. wydano 10 decyzji ustalających prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego i wypłacono kwotę 113 978,20 zł (186 świadczeń).

1.2.3. Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w 2022 r. wynosiła 2 119 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

1. osoba sprawująca opiekę:

- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

2. osoba wymagająca opieki:

- pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
3. na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
  4. na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki z tytułu korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo doświadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
  5. na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W przypadku, gdy o świadczenie pielęgnacyjne ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

1. rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
2. małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

W 2022 r. wydano 97 nowych decyzji w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i 109 decyzji zmieniających – wypłacono kwotę 6 707 802,80 zł (3 186 świadczeń).

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenia zdrowotne. Ogółem zapłacono 1283 świadczeń na kwotę 226 371,39 zł.

1.2.4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazową zapomogę przyznaje się z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1 000 zł na jedno dziecko.

Zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922 zł.

Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia.

W 2022 r. wydano 288 decyzji i wypłacono kwotę 285 000 zł (285 świadczeń).

1.2.5. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- matce dziecka albo ojcu;
- opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
- osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- porodu w przypadku matki dziecka;
- objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia 10 roku życia – w przypadku opiekuna faktycznego dziecka oraz rodziny zastępczej;
- przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku

szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia 10 roku życia – w przypadku osoby, która przysposobiła dziecko.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1 000 zł miesięcznie.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia, objęcia opieką lub przysposobienia dziecka, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia przysposobienia lub objęcia opieką dziecka.

W przypadku ubiegania się o świadczenie rodzicielskie przez ojca dziecka (w opisanych wcześniej przypadkach), termin 3 miesięcy jest liczony od dnia skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, śmierci matki dziecka lub porzucenia dziecka przez matkę.

W 2022 r. wydano 103 decyzji w sprawie ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego i wypłacono kwotę 1 149 109,80 zł (1 286 świadczeń).

2. Zasiłek dla opiekuna

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013 r.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620 zł miesięcznie.

W 2022 r. realizowano 3 decyzje i wypłacono kwotę 13 760 zł (23 świadczenia).

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

1. obywatelom polskim;
2. cudzoziemcom:
  - jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2094 i 2399)

- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej
- jeżeli osoby te zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba że dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł. W przypadku przekroczenia tej kwoty o kwotę nie wyższą niż świadczenie z funduszu alimentacyjnego, przysługuje ono w wysokości różnicy między kwotą świadczenia a kwotą o którą został przekroczony dochód. Świadczenie nie przysługuje w przypadku, gdy wysokość świadczenia byłaby niższa niż 100 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej;
- zawarła związek małżeński.

W 2022 r. wydano 498 decyzji w sprawie ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego i wypłacono kwotę 2 389 885,84 zł (5 513 świadczeń).

Do zadań działu należy także prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, w ramach których podjęto następujące działania:

- wezwania na wywiad alimentacyjny – 270
- przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych – 138
- kierowanie do prokuratury wniosków o ściganie za przestępstwo niealimentacji – 9
- wnioskowanie do urzędu pracy o aktywizację zawodową – 28
- wnioskowanie o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkujących poza Białą Podlaską – 164

- przekazywanie organom egzekucyjnym informacji mających wpływ na skuteczność egzekucji – 138
- zobowiązanie do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy – 24
- informowanie organów właściwych wierzyciela o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego – 51
- informowanie dłużników o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym – 319
- wydawanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 7
- wnioskowanie do organów egzekucyjnych o przyłączenie się do postępowanie egzekucyjnego – 416
- kierowanie do policji zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny – 264
- odpowiadanie na pisma Policji kierowane w związku z prowadzonymi postępowaniami wobec dłużników alimentacyjnych – 39
- odpowiadanie na pisma kuratorów sądowych dot. dłużników alimentacyjnych – 16
- zapytania do centralnej ewidencji kierowców po informację, czy dłużnik posiada uprawnienie do kierowania pojazdami – 11
- wnioski o zatrzymanie prawa jazdy – 1
- zgłaszanie i aktualizacja do Biur Informacji Gospodarczych informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy: zgłoszeń 59, aktualizowanie 796.
- Ewidencjonowanie wpłat dłużników alimentacyjnych – 2836

Dzięki wymienionym działaniom wyegzekwowano w 2022 r. od dłużników alimentacyjnych kwotę 1 639 159,25 zł (kwota główna plus odsetki).

4. Świadczenie wychowawcze

W ramach programu „Rodzina 500+” rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągniany przez rodzinę.

Prawo do świadczenia wychowawczego jest ustalane na roczny okres świadczeniowy trwający od 1 czerwca do 31 maja następnego roku kalendarzowego.

Ustawą z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw wprowadzone zostały zmiany, zgodnie

z którymi od dnia 1 stycznia 2022 r. nowe sprawy/nowe wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego prowadzi oraz świadczenie to wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej wypłacał świadczenia wychowawcze do 31 maja 2022 r. (okres świadczeniowy 2021/2022). Od 1 czerwca 2022 r. realizuje jedynie sprawy świadczeń wychowawczych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W 2022 r. mieszkańcom Białej Podlaskiej z tytułu świadczeń wychowawczych wypłacono kwotę 24 245 735,07 zł (48 717 świadczeń).

5. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Wniosek o wypłatę świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W 2022 r. wydano 3 decyzje o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia na kwotę 12 000 zł.

6. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

6.1. Dodatek mieszkaniowy

Na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021r., poz. 2021 z późn. zm.) dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,

- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tylko jednego z w/w tytułów prawnych, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego obliczony z okresu 3 m-cy przed złożeniem wniosku nie przekracza w gospodarstwie:

- 1) jednoosobowym – 40%
- 2) wieloosobowym – 30%

przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Dodatku mieszkaniowego nie przyznaje się, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 0,5% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu wydania decyzji.

Świadczenie przyznaje się na okres 6 miesięcy. W 2022 r. wypłacono 1 685 686,99 zł na podstawie 1 438 decyzji.

6.2. Zryczałtowany dodatek energetyczny

Zgodnie z ustawą z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U z 2021 r. poz. 716), oraz obwieszczeniem Ministra Klimatu z dnia 16 kwietnia 2021r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2022 r. (MP poz. 393) oraz ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2021 z późn. zm.) prawo do dodatku energetycznego nabywa osoba spełniająca jednocześnie następujące warunki:

- posiadanie umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z dostawcą energii elektrycznej;
- posiadanie prawa do dodatku mieszkaniowego,
- zamieszkiwanie w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2022 r. wypłacono kwotę 12 358,75 zł na podstawie 783 decyzji wydanych do 31 grudnia 2021 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1 z późn. zm.) wnioski o wypłatę dodatku energetycznego złożone w okresie od dnia 4 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. pozostawia się bez rozpoznania.

7. Pomoc z zakresu świadczeń rodzinnych obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Obywatelowi Ukrainy, przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z toczącymi się działaniami wojennymi, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych odpowiednio na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”.

Jeżeli obywatel Ukrainy, wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ww. ustawy i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki.

Ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od kryterium dochodowego, przy ustalaniu dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę nie uwzględnia się członka rodziny, który, zgodnie z oświadczeniem osoby ubiegającej się o te świadczenia, nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W 2022 r. wypłacono obywatelom Ukrainy kwotę 110 290,54 zł z tytułu przyznanych zasiłków rodzinnych (926 świadczeń) oraz 18 667,34 zł z tytułu przyznanych dodatków do zasiłku rodzinnego (185 świadczeń).

Łącznie w 2022 r. wydano 150 decyzji przyznających prawo do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego i wypłacono kwotę 128 957,88 zł.

Pozostałe świadczenia rodzinne wypłacone obywatelom Ukrainy w 2022 r.:

- 1) zasiłek pielęgnacyjny – 29 świadczeń na kwotę 6 259,36 zł (3 decyzje),
- 2) świadczenie rodzicielskie – 30 świadczeń na kwotę 28 164,80 zł (4 decyzje).

8. Dodatki osłonowe

Dodatek osłonowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych nie przekraczał kwoty 2100 zł, oraz

osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych nie przekraczała kwoty 1500 zł na osobę. W przypadku gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu przekraczała kwoty, o których mowa powyżej, dodatek przysługiwał w wysokości różnicy między kwotą dodatku osłonowego a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny miesięczny dochód.

Podstawowa wysokość dodatku osłonowego wynosiła rocznie:

- 1) 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Razem wypłacono 4621 dodatków osłonowych w podstawowej wysokości na kwotę 2 573 380,92 zł, z czego:

- 1712 dodatków osłonowych dla gospodarstw jednoosobowych na kwotę 662 475,40 zł
- 1777 dodatków osłonowych dla gospodarstw 2-3 osobowych na kwotę 957 454,18 zł
- 1029 dodatków osłonowych dla gospodarstw 4-5 osobowych na kwotę 837 063,70 zł
- 103 dodatków osłonowych dla gospodarstw co najmniej 6 osobowych na kwotę 116 387,64 zł

W przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglowodnorodnymi, wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 554, 1162 i 1243) podwyższona wysokość dodatku osłonowego wynosiła rocznie:

- 1) 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Razem wypłacono 2187 dodatków osłonowych w podwyższonej wysokości na kwotę 1 588 380,21 zł, z czego:

- 650 dodatków osłonowych dla gospodarstw jednoosobowych na kwotę 314 743,31 zł
- 900 dodatków osłonowych dla gospodarstw 2-3 osobowych na kwotę 598 080,28 zł
- 543 dodatków osłonowych dla gospodarstw 4-5 osobowych na kwotę 544 833,96 zł
- 94 dodatków osłonowych dla gospodarstw co najmniej 6 osobowych na kwotę 130 722,66 zł

Łącznie w 2022 r. wydano 6808 informacji przyznających prawo do dodatku osłonowych i wypłacono kwotę 4 161 761,13 zł.

9. Dodatki węglowe

Dodatek węglowy to jednorazowe świadczenie w wysokości 3 000,00 zł. Dodatek węglowy przysługiwał gospodarstwom domowym, które spełniały jednocześnie następujące warunki:

- a) głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego wnioskodawcy musi być kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe,
- b) wskazane przez wnioskodawcę źródło ogrzewania zasilane jest węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego,
- c) wskazane przez wnioskodawcę źródło ogrzewania musi być wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków,
- d) co do zasady wpisanie bądź zgłoszenie głównego źródła ogrzewania do CEEB uprawniające do przyznania dodatku węglowego powinno być zrealizowane do 11 sierpnia 2022 r. Wskazany termin nie dotyczy nowych źródeł ogrzewania, tj. wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do CEEB (o których mowa w art. 27g ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków).

Nowe zasady wprowadzone przepisami ustawy z dnia 27 października 2022 r. umożliwiały przyznanie dodatku również, gdy źródło ogrzewania zostało wpisane/zgłoszone do CEEB po 11 sierpnia 2022 r. lub gdy w ogóle nie zostało wpisane/zgłoszone.

Przez gospodarstwo domowe, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, rozumie się:

- a) osobę fizyczną samotnie zamieszkującą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) lub
- b) osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Na potrzeby przyznawania dodatku węglowego przyjmuje się jako zasadę, że pod jednym adresem zamieszkania znajduje się jedno gospodarstwo domowe. W świetle niepokojących informacji o próbach wyłudzenia dodatków przez wnioskodawców „sztucznie” dzielących gospodarstwa domowe, ustawodawca zdecydował o doprecyzowaniu przepisów poprzez wyraźne wskazanie, że jeden dodatek węglowy przysługuje na jeden adres zamieszkania. Wobec powyższego, zgodnie z art. 2 ust. 3a ustawy o dodatku węglowym, w przypadku gdy pod jednym adresem zamieszkuje kilka gospodarstw domowych, przyznany może być tylko jeden dodatek węglowy. Jednocześnie zgodnie z art. 2 ust. 3b ww. ustawy, w przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego złożono dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego mających ten sam adres miejsca zamieszkania, to dodatek ten jest wypłacany wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy (pozostałe wnioski pozostawia się bez rozpoznania).

Przepisy obowiązujące od 3 listopada 2022 r. pozwalały na przyznanie dodatków węglowych dla kilku gospodarstw domowych, jeżeli do 30 listopada 2022 r. nie było możliwe ustalenie odrębnego adresu miejsca zamieszkania. Należy podkreślić, że ustawodawca pozostawił przepisy mówiące o tym, że w przypadku zamieszkiwania wielu gospodarstw pod jednym adresem, otrzymują jeden dodatek węglowy, przyznawany wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy. Współistnienie tych przepisów sugeruje, że wnioskodawca, chcąc aby jego wniosek nie został pozostawiony bez rozpoznania, powinien wykazać się inicjatywą i wskazać organowi, że niemożliwe było ustalenie odrębnego adresu w terminie do 30 listopada 2022 r. – że jego przypadek powinien być rozpatrywany zgodnie z nowymi przepisami i powinien być wobec niego przeprowadzony wywiad środowiskowy.

Do 30 listopada 2022 r. wpłynęło 6312 wniosków, z czego do dnia 31 grudnia 2022 r. wypłacono 4922 dodatków na łączną kwotę 14 766 000 zł.

10. Wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu do programu „Czyste powietrze”

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej do dnia złożenia wniosku powinna uzyskać od prezydenta miasta (zgodnie z miejscem jej zamieszkania) zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na potrzeby wydania zaświadczenia o dochodach, o którym mowa w art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.), w celu złożenia go z wnioskiem o podwyższony poziom dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”, ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych przez członków gospodarstwa domowego wnioskodawcy, w:

- przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca danego roku;
- ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia danego roku.

Prezydent Miasta Biała Podlaska upoważnił dwóch pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej (w tym dyrektora) do prowadzenia postępowań w sprawie żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

W 2022 r. wpłynęło 186 żądań wydania zaświadczenia. Wydano 181 zaświadczeń.

IX. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne

Pomoc materialna dla uczniów ma charakter socjalny albo motywacyjny. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował świadczenia wyłącznie o charakterze socjalnym, którymi są zasiłki szkolne i stypendia szkolne. Zasadniczym celem pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji i umożliwienie

pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej uczniów. Środki na wypłatę tych świadczeń pochodzą z budżetu państwa i budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Pomoc materialna przysługuje uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do 24 roku życia.

Przesłankami uprawniającymi do przyznania stypendium szkolnego są:

- spełnienie ustawowego kryterium dochodu na osobę w rodzinie ucznia wynikającego z ustawy o pomocy społecznej – w 2022 r. była to kwota 600,00 zł,
- ponadto niskie dochody w rodzinie ucznia powinny być związane z zaistnieniem okoliczności, takich jak: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

W roku 2022 wydatkowano na zasiłki szkolne i stypendia szkolne łączną kwotę 211 753,20 zł (środki własne – 42 350,64 zł, środki z dotacji – 169 402,56 zł), z tego:

1. na wypłatę zasiłków szkolnych 15 uczniom na kwotę 9 300,00 zł,
2. na wypłatę stypendiów szkolnych 318 uczniom na kwotę 202 453,20 zł.

X. Karta Polaka

Cudzoziemcom, którym zgodnie z ustawą z 7 września 2007 r. o Karcie Polaka, Wojewoda Lubelski decyzją przyznał Kartę Polaka potwierdzającą przynależność do Narodu Polskiego, przysługują określone ustawą uprawnienia, m. in. świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej. Wypłaty świadczeń pieniężnych dokonuje starosta wskazany przez wojewodę w decyzji przyznającej świadczenie, jako właściwy ze względu na miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemca, któremu przyznano Kartę Polaka.

W roku 2022 r. wypłacono świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej 20 cudzoziemcom, którzy posiadają Kartę Polaka.

Łączna wysokość wypłaconych świadczeń wyniosła 178 290,00 zł.

Wypłata ww. świadczeń finansowana jest z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

XI. Realizowane działania w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy przebywającym w Białej Podlaskiej

Ukraiński exodus dla miejskiego samorządu był nieoczekiwanym wyzwaniem, jednakże władzom miasta przy współpracy z jednostkami podległymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami udało się zbudować sprawnie funkcjonujący system pomocy i wsparcia obejmujący szereg działań.

Od 28.02.2022 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej brali czynny udział w organizowaniu **miejsca zakwaterowania zbiorowego** w następujących obiektach:

- od 28.02.2022 r. w obiekcie **Stowarzyszenia Pomocy Młodzieży i Dzieciom Autystycznym oraz Młodzieży i Dzieciom o Pokrewnych Zaburzeniach "Wspólny Świat"** przy ul. Powstańców 4C w Białej Podlaskiej zapewnionych jest 55 miejsc, obecnie zajętych jest 52. W 2022 r. z zakwaterowania w tym obiekcie skorzystało łącznie **135** obywateli Ukrainy.
- od 5.03.2022 r. w **budynku hotelowo - szkoleniowo - restauracyjnym firmy POL-KRES EdWood** Pana Daniela Tomaszuka przy ul. Łomaskiej 92A w Białej Podlaskiej zapewniono w różnych okresach do 130 miejsc kwaterunku. Od 5.03.2022 z zakwaterowania w tym obiekcie skorzystało łącznie **194** osoby.
- od 8.03.2022 r. w **hotelu Oskar przy ul. Północnej 23** w Białej Podlaskiej zapewniono 92 miejsca zakwaterowania. Od 8.03.2022 r. z zakwaterowania w tym obiekcie skorzystało łącznie **346** osób.
- od 14.03.2022 r. do 24.04.2022 r. w **hali sportowej Szkoły Podstawowej nr 3** w Białej Podlaskiej przy ul. Sportowej 7 przygotowano 120 miejsc zakwaterowania, maksymalnie przebywało w tym obiekcie 66 osób. Łącznie w tym obiekcie udzielono zakwaterowania 160 osobom.

W 2022 r. z miejsc zakwaterowania zbiorowego w Białej Podlaskiej skorzystało **835** osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej wspiera ponadto obywateli Ukrainy w następujący sposób:

- **przyznając świadczenia rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne oraz świadczenia rodzicielskie w 2022 r. dla 105 osób,**

- **przyznając świadczenia pieniężne oraz pomoc rzeczową** w oparciu o ustawę o pomocy społecznej oraz inne akty prawne, a w szczególności:

- zakup posiłków dzieciom i młodzieży w szkołach i przedszkolach – 88 dzieci,
- zasiłki okresowe – 50 rodzin,
- zasiłki stałe – 4 osoby,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne – 13 osób,
- skierowania do domu pomocy społecznej – 1 osoba,
- sprawienie pogrzebu – 1 osoba,
- stypendia szkolne – 17 dzieci,
- zasiłki celowe – 1 osoba,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 3 dzieci,
- pomoc żywnościowa w ramach POPŻ – 83 osoby,

- **wypłacając jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę** przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, czy środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. **Ww. świadczenie wypłacono 1230 obywatelom Ukrainy,**

- **wypłacając świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy** przebywających u osób prywatnych / podmiotów na terenie Białej Podlaskiej. **Ww. świadczenie wypłacono za 2037 obywateli Ukrainy,**

- w celu zniwelowania bariery językowej oraz aby zapewnić właściwą obsługę i pomoc osobom zgłaszającym się do MOPS, zatrudniono tłumaczy j. ukraińskiego, którzy wspierają zarówno pracowników socjalnych w prowadzeniu postępowań dotyczących świadczeń, jak również udzielają cudzoziemcom niezbędnych informacji dotyczących obowiązujących przepisów i przysługujących uprawnień, podejmują też inne niezbędne czynności wynikające z bieżących rozeznanych potrzeb,

- we współpracy z Centrum Integracji Społecznej podejmowane są działania mające na celu aktywizację zawodową obywateli Ukrainy. Od czasu wybuchu konfliktu zbrojnego, w Indywidualnych Programach Zatrudnienia Socjalnego uczestniczyło 22 osoby,

- wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie MOPS realizował projekt pn. „Lubelskie pomaga Ukrainie” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego – działanie 11.2 – usługi społeczne i zdrowotne.

W ramach projektu podejmowano m. in. działania polegające na zapewnieniu doradztwa w zakresie załatwiania spraw życia codziennego, pomocy prawnej i psychologicznej, podstawowego wsparcia socjalno-bytowego (środki czystości i higieny, kołdry, poduszki, ręczniki, pościel, koce, garnki, zastawa stołowa itp.),

- w ramach kolejnego projektu pn. „Lubelskie pomaga Ukrainie – nauka języka polskiego” przy współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego w Lublinie realizowane były bezpłatne szkolenia z podstaw języka polskiego,

- we współpracy z UNHCR oraz fundacją Homo Faber udzielana była pomoc rzeczowa, poradnictwo prawne i psychologiczne,

- typowano rodziny ukraińskie do pomocy humanitarnej świadczonej przez UNHCR,

- wytypowano 196 osób do odbioru bonów Sodexo o wartości 100 zł,

- zorganizowano imprezy kulturalno – integracyjnej m.in. dla dzieci ukraińskich połączonej w wydawaniem paczek w Witulinie,

- zorganizowano spektakl dla dzieci we współpracy z Fundacją Klauni Bez Granic,

- pracownicy socjalni MOPS przy współpracy z PCK Biała Podlaska w ramach akcji „Pomoc dla Ukrainy” wytypowali rodziny, które otrzymały karty podarunkowe umożliwiające nabycie produktów w sklepach marki KiK,

- w ramach wsparcia 35. rodzin, dzieci ukraińskie otrzymały wyprawki szkolne - plecaki wraz z wyposażeniem, pakiety z artykułami żywnościowymi i higienicznymi,

- MOPS przy współpracy z Bursą Szkolną oraz przy wsparciu wolontariuszy w tym obywateli z Ukrainy zorganizował i prowadzi w budynku Bursy Szkolnej punkt wydawania odzieży,

- finansowanie pobytu dzieci – obywateli Ukrainy umieszczonych w polskim systemie pieczy zastępczej oraz objęcie opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,

- nadzór na sprawowaną opieką przez opiekunów tymczasowych,

- doradztwo i informowanie w zakresie praw i obowiązków opiekunów tymczasowych i zastępczych,

- obsługa sprawozdań dot. opiekunów tymczasowych, zapotrzebowania na środki finansowe,

- zatrudnienie osoby do pomocy w ukraińskiej rodzinie zastępczej,

- zatrudnienie tłumacza języka ukraińskiego dla opiekuna tymczasowego małoletnich, którzy przez przybyciem na terytorium RP byli umieszczeni w pieczy zastępczej,

- prowadzenie ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,

- składanie w imieniu opiekunów tymczasowych dzieci, które przebywały w pieczy zastępczej na terenie Ukrainy wniosków do ZUS w sprawie przyznania świadczenia wychowawczego i „dobry start”,
- wypłata świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń wychowawczych oraz świadczeń dobry start, opiekunom tymczasowym 13 małoletnich, którzy przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybyli wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę,
- zarówno dzieci ukraińskie, umieszczone w polskim systemie pieczy zastępczej jak i te, które przebywały w pieczy zastępczej na terenie Ukrainy, wraz z opiekunami uczestniczyli w różnego rodzaju inicjatywach/działaniach na rzecz pieczy zastępczej, m.in. w pikniku integracyjnym z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego „Dwa żywioły” w Studziance.

XII. Realizowane projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych

1. Program „Korpus Wsparcia Seniorów”

Gmina Miejska Biała Podlaska przystąpiła w 2022 r. do ogłoszonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”. Celem Programu jest zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 65. lat i więcej, zamieszkałym w Białej Podlaskiej, poprawy poczucia bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Program jest finansowany ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 w ramach Programu ogłoszonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

O wsparcie mogli zwrócić się seniorzy, którzy:

- są mieszkańcami miasta Biała Podlaska,
- mają ukończony 65 rok życia,
- mają problem z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia,
- prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkają z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki.

W ramach programu 200 zakwalifikowanych osób otrzymało opaski bezpieczeństwa zakładane na nadgarstek, wyposażone w kartę SIM oraz w przycisk alarmowy SOS, umożliwiające połączenie z Centrum Teleopieki w przypadku potrzebnej pomocy lub w sytuacji nagłego pogorszenia samopoczucia, czy zachorowania jej użytkownika.

Opaski pozwalają ponadto na monitorowanie przez Centrum Teleopieki funkcji życiowych, posiadają funkcję pomiaru temperatury, ciśnienia, pulsu, saturacji oraz lokalizacji

użytkownika. Możliwa jest ponadto kontrola ww. funkcji życiowych oraz sprawdzanie lokalizacji seniora przez osoby najbliższe dzięki dedykowanej aplikacji możliwej do zainstalowania na telefon.

Korzystanie z opaski bezpieczeństwa było bezpłatne.

2. Projekt pn.: „Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska”.

Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Priorytetowej XI Włączenie Społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne.

Podmiotem realizującym projekt była Gmina Miejska Biała Podlaska w partnerstwie z Polską Fundacją Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” z siedzibą w Lublinie. Okres realizacji projektu przypadł od 01.07.2019 r. do 30.04.2022 r.

Celem projektu było kompleksowe wsparcie 300 osób (180 K) i 100 rodzin zamieszkałych na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska (MOFBP), zagrożonych wykluczeniem społecznym, przywrócenie zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych.

W 2022 roku w ramach utworzonego punktu konsultacyjno-doradczego realizowane były spotkania konsultacyjno-doradcze w zakresie: mediacji rodzinnych, doradztwa psychologicznego, prawnego, pedagogicznego i obywatelskiego, terapii w zakresie uzależnień. Organizowano warsztaty i spotkania tematyczne, m.in. warsztaty z mediacji, spotkania tematyczne z cyberprzemocy, kulinarne i z zakresu ekonomii. Rodziny zastępcze wraz z dziećmi, w ramach pakietu animacyjnego, uczestniczyły w wyjeździe do teatru w Siedlcach oraz w spektaklu teatralnym organizowanym przez BCK Biała Podlaska.

Prowadzono również działania profilaktyczne wspierające rodzinę w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, działania upowszechniające asystę rodzinną i działalność rodzin wspierających oraz działania upowszechniające rodzinną pieczę zastępczą. Zorganizowano warsztaty z zakresu umiejętności wychowawczych – przeprowadzono 5 edycji warsztatów dla rodzin zastępczych i 2 edycje szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze. Realizowano specjalistyczne wsparcie dla dzieci z rodzin zastępczych oraz pracę socjalną.

3. Projekt pn.: „Włącz się! Kompleksowe działania aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej w mieście Biała Podlaska

Projekt realizowany był w okresie od 01.12.2019 r. do 31.05.2022 r. Skierowany był do 60 osób wykluczonych (w tym dotkniętych ubóstwem) lub zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w wieku aktywności zawodowej zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Biała Podlaska. Grupę docelową stanowiły osoby korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej lub kwalifikujące się do korzystania z pomocy społecznej. Uczestnikami projektu mogły być osoby bezrobotne, bierne zawodowo i osoby niepełnosprawne.

Głównym celem projektu był wzrost aktywności społeczno-zawodowej 60. mieszkańców Gminy Miejskiej Biała Podlaska oraz poprawa dostępu do rynku pracy.

W ramach projektu zaplanowano kompleksowy program wsparcia obejmujący indywidualną diagnozę potrzeb oraz stworzenie indywidualnej ścieżki reintegracji, a także wsparcie z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze społecznym i/lub zawodowym i/lub edukacyjnym i/lub zdrowotnym.

Kończąc projekt w 2022 r. zrealizowano następujące działania:

- kontynuowano realizację kontraktów socjalnych zawartych z uczestnikami;
- 13 uczestników rozpoczęło i ukończyło staż zawodowy;
- wypłacano stypendium stażowe uczestnikom projektu;
- wypłacono wynagrodzenia opiekunom stażu;
- przyznano i wypłacono zasiłki stałe, okresowe i celowe zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

4. Projekt pn. "Mój dom – kompleksowy program wsparcia wychodzenia z bezdomności w oparciu o wzorzec włoski"

Projekt ten realizowany był przez Gminę Miejską Biała Podlaska razem z Polską Fundacją Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” oraz włoskimi organizacjami Federazione Italiana Organismi per le Persone Senza Dimora i Fondazione Casa della Carit A. Abriani.

Celem projektu było zwiększenie efektywności i podniesienie jakości systemu rozwiązywania problemu bezdomności poprzez opracowanie i wdrożenie gminnego modelu wychodzenia z bezdomności zawierającego wystandaryzowane, kompleksowe usługi skierowane do osób bezdomnych w oparciu o model włoski i we współpracy z partnerem ponadnarodowym.

Projekt realizowany był od 1.04.2019 r. do 31.03.2022 r.

W I kwartale 2022 r. zrealizowano następujące działania:

- opracowano ostateczną wersję produktów oraz instrukcje i rekomendacje użytkowania produktów Gminnego Modelu Wychodzenia z Bezdomności;
- zawarto Porozumienie o współpracy partnerskiej przy wdrażaniu Gminnego Modelu Wychodzenia z Bezdomności na terenie Gminy Miejskiej Biała Podlaska.

Od 1 kwietnia 2022 r. rozpoczął się okres trwałości projektu, który skończy się 31.03.2024 r. W ramach utrzymania trwałości projektu w 2022 r. podjęto następujące działania:

- przyjęto lokalny program pomocy społecznej pod nazwą „Gminny Model Wychodzenia z Bezdomności” w mieście Biała Podlaska na lata 2022 – 2024;
- w dniu 14.03.2022 r. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Straż Miejska zostały włączone do realizacji modelu;
- z podmiotami, które uczestniczyły w testowaniu Programu zawarto porozumienie o dalszej współpracy;
- prowadzono rekrutację nowych uczestników wśród osób bezdomnych oraz zagrożonych bezdomnością;
- z zakwalifikowanym uczestnikiem zawarto kontrakt socjalny;
- zatrudniono do współpracy mentora osoby bezdomnej;
- zorganizowano spotkania Zespołu Koordynującego.

XIII. Kontrole merytoryczno – finansowe w MOPS oraz w jednostkach podległych w ramach sprawowanego nadzoru MOPS

1. Kontrole zewnętrzne

- W okresie: 18 lutego 2022, 9 – 22marca 2022 r. Lubelski Urząd Wojewódzki Delegatura w Białej Podlaskiej przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w zakresie: ocena realizacji zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi.
- W okresie 31 sierpnia – 16 września 2022 r. Lubelski Urząd Wojewódzki Delegatura w Białej Podlaskiej przeprowadził kontrolę w trybie uproszczonym w zakresie: ocena

realizacji wybranych zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie niezbędnym do rozpatrzenia skargi klienta.

- W okresie 21 listopada – 28 grudnia 2022 r. zespół kontrolny Referatu Audytu Wewnętrznego i Kontroli Urzędu Miasta Białą Podlaska przeprowadził kompleksową kontrolę gospodarki finansowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

2. Kontrole wewnętrzne

W oparciu o ustawę o finansach publicznych dyrektor jednostki jest zobowiązany do zapewnienia adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej. Kontrola zarządcza w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób efektywny, oszczędny i terminowy. Kontrola zarządcza stwarza podstawy efektywnego zarządzania, dostarczania niezbędnych informacji do podejmowania decyzji związanych z zarządzaniem, sygnalizuje naruszenie prawa, zaniedbania i nieprawidłowości.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej zgodnie z obowiązującymi procedurami prowadzi dokumentację kontroli wewnętrznej sprawowanej przez dyrektora i jego zastępcę, jak również przez głównego księgowego, kierowników i koordynatorów komórek organizacyjnych Ośrodka.

Dyrektor MOPS jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w oparciu o art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, co roku składa oświadczenie o stanie kontroli zarządczej.

W 2022 roku w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza. Powyższe dane poparte były informacjami dostępnymi podczas sporządzania oświadczenia pochodzącymi z:

- ✓ kontroli wewnętrznych,
- ✓ monitoringu realizacji celów i zadań,
- ✓ samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej,
- ✓ procesu zarządzania ryzykiem.

Kontrole przeprowadzone przez MOPS

W oparciu o udzielone przez Dyrektora Ośrodka upoważnienia imienne, pracownicy Działu Pomocy Osobom z Niepełnosprawnościami przeprowadzili w roku 2022 czynności kontrolne działając w myśl zapisów rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej.

Czynności kontrolne dokonano w okresie od listopada do grudnia 2022 r. w siedzibach jednostek, w ramach sprawowanego nadzoru nad wydatkowaniem środków przekazanych na prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej funkcjonujących w Białej Podlaskiej przy „Caritas” Diecezji Siedleckiej:

- Warsztatu Terapii Zajęciowej „SILOE” mieszczącego się przy ul. Prostej 35 w Białej Podlaskiej,
- Warsztatu Terapii Zajęciowej mieszczącego przy ul. Warszawskiej 15 w Białej Podlaskiej

XIV. Udzielanie informacji publicznej

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., gwarantuje prawo dostępu do informacji publicznej, natomiast tryby udzielania informacji o których mowa w art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji RP zostały określone w ustawie o dostępie do informacji publicznej .

Informacja publiczna, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej <https://mopsbp.bip.gov.pl> jest udostępniana na wniosek, zgodnie z cyt. wyżej ustawą.

Udostępnianie informacji na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku. Jeżeli informacja publiczna nie może być udostępniona w powyższym terminie, Ośrodek powiadamia w tym terminie o powodach opóźnienia oraz o nowym terminie, w jakim udostępni informację / nie dłuższym jednak niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku/.

Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje w sposób i w formie wskazanej we wniosku, chyba, że środki techniczne, którymi dysponuje Ośrodek, uniemożliwiają udostępnienie informacji we wskazanej formie lub sposobie. W takiej sytuacji powiadamy pisemnie wnioskodawcę o przyczynach braku możliwości udostępnienia informacji zgodnie z wnioskiem i określamy, w jaki sposób lub w jakiej formie informacja może być udostępniona niezwłocznie. Jeżeli w terminie 14 dni od powiadomienia wnioskodawca nie złoży wniosku o udostępnienie informacji w sposób lub w formie wskazanej, postępowanie o udostępnienie informacji zostaje umorzone.

W roku 2022 wnioski o udostępnienie informacji publicznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej dotyczyły:

- udzielenia informacji w zakresie: zatrudnienia koordynatora dostępności, udogodnień zastosowanych na stronie internetowej dedykowanych osobom niepełnosprawnym, powołania Inspektora Ochrony Danych Osobowych, audytu KRI, utrzymania i prowadzenia strony BIP, Ochrony Informacji Niejawnych,
- wykorzystywania danych przestrzennych pozyskanych z pułapu lotniczego lub satelitarnego podczas realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej,
- realizacji usług na rzecz mieszkańców miasta w postaci teleopieki z wykorzystaniem opasek lub przycisków bezpieczeństwa,

Ośrodek udzielił informacji na powyższe wnioski w ustawowym terminie.

XV. Potrzeby w zakresie funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej

Rosnące wymagania pracodawcy, stale zwiększany zakres realizowanych zadań przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pedagogów, psychologów jak i pracowników obsługi administracyjno – finansowej Ośrodka, ale również niekorzystne proporcje stale rosnącej różnicy pomiędzy uposażeniami pracowników, a wysokością średniej krajowej powodują trudności utrzymania w zatrudnieniu posiadanej kadry Ośrodka. W roku 2022 MOPS dwukrotnie doświadczył braku zainteresowania odpowiedziami na publikowane na stronie internetowej ogłoszenia o naborze – na wakujące stanowiska pomocnicze (psycholog, pracownik socjalny).

Na dzień 31 grudnia 2022 r. zgodnie z zapisami regulaminu organizacyjnego MOPS wakaty na stanowiskach w poszczególnych komórkach Ośrodka kształtowały się następująco:

- Dział Pomocy Środowiskowej – 2 etaty pracownika socjalnego oraz 0,5 etatu asystenta rodziny
- Dział Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych – 2 etaty na stanowisku ds. świadczeń rodzinnych
- Dział Pomocy Osobom z Niepełnosprawnościami – 1 etat do obsługi osób z niepełnosprawnościami
- Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem – 1 etat psychologa

Potrzeby w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Umożliwienie podnoszenia kwalifikacji członkom Zespołu i członkom grup roboczych.

2. Organizowanie systemu wsparcia dla osób pracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w formie superwizji.
3. Utworzenie placówki świadczącej kompleksową pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Potrzeby Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej w kontekście realizowanych zadań.

1. Zwiększenie zatrudnienia o 1 etat;
2. Podniesienie kwoty za wydanie jednego orzeczenia przewodniczącym i członkom składów orzekającym;
3. Zabezpieczenie pomieszczeń na archiwum zgodnie z wymogami RODO.

Potrzeby w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej

1. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.
2. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
3. Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej - wskazane jest systematyczne zwiększanie liczby niezawodowych rodzin zastępczych i zawodowych rodzin zastępczych, a w szczególności utworzeniem rodziny zastępczej zawodowej w charakterze pogotowia rodzinnego.
4. Promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie miasta w celu pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych;
5. Superwizja pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych.
6. Przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji, a także zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych już funkcjonujących rodzin zastępczych.
7. Zapewnienie warunków mieszkaniowych, w formie mieszkań chronionych dla osób usamodzielnianych.